

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra Obecné zootechniky a etologie

**PŘEPRAVA KONÍ A LEGISLATIVA ČESKÉ
REPUBLIKY**

Bakalářská práce

Autor práce: Ivana Štinglová, DiS

Vedoucí práce: doc. Ing. Lukáš Jebavý, CSc.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Přeprava koní a legislativa České republiky" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8.4.2013

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Lukáši Jebavému, CSc. za možnost zpracování tohoto tématu a Pavlu Čechovskému, který dal směr mému profesionálnímu směřování.

PŘEPRAVA KONÍ A LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY

Transport of horses and Czech Republic legislation

Souhrn

Řízení vozidla je spojeno s velkou odpovědností samo o sobě. Řidiči přepravující živá zvířata musí být obeznámeni, jak se svým vozidlem a s předpisy silničního provozu, tak i s ochranou přepravovaných zvířat. Cílem bakalářské práce je popsat a zhodnotit stav legislativy týkající se přepravy koní.

Hlavním cílem bakalářské práce je popsat legislativu týkající se přepravy koní a zjednodušenou formou ji přiblížit nezasvěcenému člověku tak, aby se v ní vyznal a mohl se jí i řídit. Pro mnohé z nás je legislativa cizí řečí. Další problém však vzniká při zjištění, že se v již tak mnohdy těžko pochopitelné legislativě nacházejí různé nedostatky. Na toto mnoho lidí narazí, když začnou řešit otázku řídičských průkazů. Tento problém se ještě více prohloubí, když se začne brát v úvahu spojitelnost vozidel.

Dalším dosti kritizovaným problémem je rozlišení soukromé a profesionální přepravy. Kde se nachází ta správná hranice? V případě účasti na závodech a následném získání ceny v peněžní podobě, jejíž výše pokryje maximálně výdaje za startovné, případně cestovní výdaje, se již jedná o komerční přepravu.

Také školení vedoucí k získání „Osvědčení o způsobilosti řidičů a průvodců“ je ne zcela dotažené do konce. Na těchto školeních se střetávají lidé z různých oborů přepravy zvířat. Přepravce malých akvarijních rybiček se učí manipulovat s velkými zvířaty a přepravce koní se musí naučit teplotu vody pro přepravu např. kaprů.

Zpracování či opravení některých chyb legislativy by vedlo ke zkvalitnění při přepravě nejen koní, ale i ostatních zvířat.

Klíčová slova: přeprava koní, přeprava živých zvířat, legislativa, vozík, kůň

Summary

Driving is associated with great responsibility of itself. Driver has to be familiar as with condition of his vehicle, road traffic regulations and rules animal welfare within transport. Aim of this thesis is to describe and evaluate the status of legislation on the transport of horses.

The main aim of this thesis is to describe the legislation on the transport of horses and introduce topic in a simplified form to a uninitiated man in order to acquaint and abide it. For many of us, legislation is a foreign language. But another problem arises when finding that in an already often difficult to understand legislation are various shortcomings. At this many people encounter when they begin deal with the issue of driving licenses. This problem become even more advanced, when it begins to take into account vehicles connectivity.

Another fairly criticized problem is a resolution professional and private transportation. Where is the right boundaries? In the case of participation in races and then win a money prize, the amount covers expenses maximum for races fee or travel expenses are already a commercial transport.

Also training leading to a "certificate of competence for drivers and guides" is not quite tight end. At these sessions are meeting people from different fields of animal transport. Transporter of small aquarium fish learn to handle large animals and horses carrier must learn the water temperature by shipping for instance carps.

Incorporation or patching some mistakes in legislation would lead to an improvement in the transport of not only horses, but also other animals.

Keywords: horse transport, animal transport, legislation, trailer, horse

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Etologie koní.....	9
3. Historie přepravy	10
4. Seznámení s legislativou přepravy koní v ČR – obecně	10
4.1 Zákony, vyhlášky a nařízení	11
5. Druhy přepravy	12
5.1 Železniční přeprava.....	12
5.2 Lodní přeprava	13
5.3 Letecká přeprava.....	14
5.4 Silniční přeprava	15
5.4.1 Vlastní souprava.....	16
5.4.2 Spolujízda.....	16
5.4.3 Cizí auto, cizí vozík.....	17
5.4.4 Profesionální přepravce.....	18
6. Řidičské oprávnění a spojitelnost vozidel.....	18
6.1 Řidičské oprávnění.....	19
6.1.1 Řidičské oprávnění skupiny B	19
6.1.2 Řidičské oprávnění skupiny B + E.....	20
6.1.3 Řidičské oprávnění C + E	21
6.2 Spojitelnost vozidel.....	21
7. Využívání legislativy v praxi - soukromé účely	22
8. Hranice mezi soukromou a komerční přepravou	24
9. Využívání legislativy v praxi - komerční účely	25
9.1 Přepravce zvířat – TYP 1	26
9.2 Přepravce zvířat – TYP 2	27
9.3 Zahraniční přepravy	28
9.4 Vybavení profesionála	30
10. Dokumenty potřebné k přepravě koní.....	32
10.1 Označování vozidel přepravujících živá zvířata	33
11. Welfare při přepravě koní	33
11.1 Vozidlo.....	34
11.2 Vibrace, hluk a pohyb	35
11.3 Teplota a vlhkost.....	35
11.4 Stres.....	37
11.5 Prostor a prostorové oddělení.....	38
11.6 Voda, krmení a odpočinek	39
11.6.1 Voda.....	39

11.6.2	Krmivo	41
11.6.3	Odpočinek	41
11.7	Schopnost cestovat	43
11.8	Nakládání a vykládání	45
12.	Souprava pro přepravu koní	46
12.1	Druhy vozidel	46
12.2	Druhy vozíků	47
12.2.1	Porovnání vozíků	49
12.3	Ostatní vozidla	49
13.	Požadované versus reálné	50
14.	Následky	51
15.	Speciální přepravy - Horse Emergency	52
16.	Závěr	56

1. Úvod

„Řízení jakéhokoliv vozidla je spojeno s velkou zodpovědností, a zvláště řidiči přepravující živá zvířata musí mít speciální znalosti a schopnosti. Musí být obeznámeni nejen se svým vozidlem a s předpisy silničního provozu, ale musí také vědět, jak ochránit zvířata, která mají na starosti.“

Při projíždění krajinou si každý bezesporu povšimne, že na spoustě míst může vidět ohrady se zvířaty, ať už se jedná o skot, ovce a v neposlední řadě koně. Možná si člověk uvědomil, že mu byl kůň ve všem od nepaměti partnerem a jako svůj návrat k přírodě si zvolil dávného společníka nebo se jedná pouze o moderní záležitost. Tak jako tak přibývá okolo nás spousta majitelů koní. Ať už se jedná o pouhé „milovníky“, kteří mají svého koníka na výlety za přírodou, o nadějně sportovní hvězdičky a nebo vrcholové sportovce, které jejich koně živí. Zkrátka a dobře, je spousta z nás, kteří máme koně doma. S vlastnictvím koně je spojeno spousta starostí, mimo jiné i jeho přeprava, ať už od prodávajícího ke kupujícímu, na závody, na výstavy, svody a v té méně radostné situaci také k veterináři. S přepravou koně je spojena spousta zákonů a nařízení. V některých případech se jedná o dosti nepřehledné věci, které pochopíte až po konzultaci s odborníkem.

Svojí bakalářskou prací bych chtěla čtenáře seznámit s touto problematikou tak, aby byl případně schopen se rozhodnout, zda si koně přepraví sám, obrátí se raději na odborníka, případně se sám rozhodne stát profesionálním přepravcem.

2. Etologie koní

Etologie je vědní obor, který zkoumá chování a projevy koní pomocí biologických metod. Vychází ze sociální hierarchie ve stádě při souběžném sledování některých specifických projevů.

Kůň je společenský tvor, který se během staletí vyvinul ve stádní zvíře, spoléhající se při záchraně před přirozenými nepřáteli na svou rychlost. Chování všech koní tak zůstává nerozlučně spjata s přirozenými instinkty, které byly klíčovým faktorem pro přežití. Obrannými mechanismy koně jsou vysoce vyvinuté smysly.

Zrak - je nejrychlejším smyslem koně. Rozsah zorného pole koně je 350°, binokulární vidění je bez akomodace. Astigmatismus zapříčiňuje zvýraznění pohybu a tím přehnané reakce koně na nepatrný pohyb.

Sluch – kůň reaguje citlivě na zvuk, je schopen natočit uši ve směru zvuku. Z postavení uší můžeme ale také vyčíst, jak se kůň cítí. Slyší tóny v rozsahu od 55 Hz až do 35 kHz. Hlasité podněty jsou pro koně bolestivé, ale dokáže si na ně zvyknout.

Čich – je srovnatelný s čichem psa. Kůň citlivě reaguje na nepříjemné pachy, jako je alkohol, parfém, kouř.

Mezi základní vzorce chování patří ostych, se vším novým je nutno začínat pomalu a opakovaně, na všechno nové potřebuje kůň dostatek času. Kůň se pomalu blíží k neznámým předmětům, je neustále připravený k útěku. Není-li možnost útěku, kůň se otočí a začne se bránit. Využívá k tomu kopyt a zubů. Aby se tomuto předešlo, první setkání mladého koně s rušnou dopravou, první cestou nákladním autem nebo první zkušenost s tréninkem v přírodě, chůzí přes vodu, řešíme doprovodem staršího, citlivého koně, díky kterému bude mladý kůň mnohem důvěřivější vůči novým zkušenostem, nebudou kladeny tak velké nároky na jeho nervovou soustavu.

Na toto všechno musíme pamatovat při jakékoliv manipulaci s koněm, nejen při přepravě koní. Pro koně je cizí věcí přepravní vozík, cítí cizí pachy. Chceme po něm, aby nastoupil do malého prostoru, někdy je tento prostor i nedostatečně osvětlen. Zažívá neznámé od okamžiku, kdy se s ním prvně rozjedeme. (2)

3. Historie přepravy

Kůň ovlivnil historii lidí tak moc, jako snad žádné jiné zvíře. Poskytoval člověku vše, co od něho v průběhu staletí požadoval. V dávné minulosti byl využíván pro své maso a kůži. Byl chován tak jako dnešní stáda skotu. Při manipulaci s koňmi člověk zjistil, že na některého se dá naložit náklad, případně i sednout. A tím vzniklo pouto, které přetrvává do dnes.

Kůň zastal spoustu činností, kterými člověku zjednodušil život. Ať už to byl kůň jako dopravní prostředek, jako tažné zvíře při obdělávání půdy, jako posel při doručování zpráv, jako spojenec při bitvách nebo jako partner při různých zábavách.

V okamžiku, kdy si člověk uvědomil, že jej potřeba, aby kůň podal co nejlepší výkon, začal uvažovat nad tím, jak docílit toho, aby byl co nejméně unavený.

Ve středověku, při putování mezi jednotlivými rytířskými turnaji, začal využívat i jiných koní, než pouze toho svého osvědčeného. Cestovní kůň nesl rytíře, nákladní kůň nesl zbroj a proviant. Kůň se kterým se rytíř účastnil turnajů, který měl zkušenosti, šel sám, bez zátěže, tak aby byl co nejméně unavený. Sice se cestovalo „po kopytě“, přesouvali se po svých, ale již tady je vidět první náznak a prvopočátek přepravy.

S rozmachem soutěží, různých závodů a rychlostních klání začali majitelé cítit potřebu pošetřit svoji investici na tolik, aby byla schopna podat co nejlepší výkony až při závodu a tím svému majiteli vydělat peníze. Proto se koně začali přepravovat naložení nejprve na povozech taženými jinými koňmi. S objevem železnice se přeprava koně přesunula do vagonů. Vlak vedl po dlouhá desetiletí na pomyslném žebříčku přepravy. Zásadním omezením byla nedostatečnost železniční infrastruktura. Slovo tak dostává automobil. Proč ho nevyužít k přepravě koní, když už se využívá k přepravě těžších a těžších nákladů. Porůznu se tedy upravují nákladní automobily tak, aby to vyhovovalo cestování s koňmi.

A jelikož jde vývoj stále kupředu, nezaostávají ani výrobci aut a přepravníků pozadu a přicházejí se stále novými nápady. Ať už se jedná o design, brzdový systém, odpružení...(3, 35)

4. Seznámení s legislativou přepravy koní v ČR – obecně

Přeprava koní se v ČR řídí legislativou schválenou pro celou Evropskou unii. Proč vlastně tato legislativa vznikla. Na začátku nového tisíciletí se v Evropě, díky otevření trhu, se

rozmohl obchod s jatečnými zvířaty. Ta byla často bez jakýchkoliv pravidel převážena a držena mnoho desítek hodin v nevhodných přepravnících. Stovky a tisíce kusů prasat, dobytka a bohužel i koní umíraly bez pomoci v nelidských podmínkách na středoevropských dálnicích žízni, hladem, udušením, následkem stresu nebo ušlapáním.

Smutné prvenství si vybojovalo Polsko, které vysílalo ze svého území „transporty smrti“ do celé Evropy. Díky tomu vznik velmi tvrdých evropských předpisů na sebe nenechal dlouho čekat. Díky těmto předpisům se zabránilo dalšímu úhynu zvířat při přepravě. Stinnou stránkou těchto předpisů je to, že přepravu zvířat na mezinárodní úrovni je schopen legálně provozovat opravdu málokdo. Navíc díky obrovským sankcím si dnes málokdo riskne přepravovat bez povolení a bez dodržení příslušných norem.

Další kapitolou, která je spojená s přepravou koní je problematika řídičských oprávnění a splnitelnost vozidel. Na toto pravděpodobně narazíme v praxi mnohem dříve než vůbec koně někam povezeme.

4.1 Zákony, vyhlášky a nařízení

Přepravu koní upravují právní předpisy České republiky, kterým jsou nadřazeny nařízení Evropské unie.

V rámci Evropského společenství se přepravou zabývá zejména:

- Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/1997. S tímto nařízením se musí seznámit především osoby, které vykonávají činnosti související s přepravou zvířat
- Nařízení Rady (ES) č. 1040/2003, kterým se mění Nařízení (ES) č. 1255/1997
- Nařízení Rady (ES) č. 411/1998 na ochranu zvířat pro silniční vozidla

V rámci České republiky se přepravou zabývá zejména:

- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat
- Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- Zákon č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
- Zákon č. 243/1997 Sb., kterým se mění Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání
- Vyhláška č. 296/2003 o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých veterinárních činností
- Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
- Vyhláška č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě

Mezi další zákony upravující přepravu koní patří zejména:

- Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
- Vyhláška č. 341/2002 Sb. o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

5. Druhy přepravy

Při přemísťování koní můžeme využít několik druhů přeprav. Důležitým faktorem bude vzdálenost, na kterou budeme chtít koně přemísťovat. (35)

- Železniční
- Lodní
- Letecká
- Silniční

5.1 Železniční přeprava

Dříve byl tento způsob dopravy koní hojně využíváný, neboť byla dostupná, speciální automobily moc nebyly. Bylo možné naráz přepravit i větší množství koní. Skoro každé nádraží mělo speciálně upravené nástupní plochy pro zvířata. Běžně byly do soupravy vagonů zapojeny i vagóny určené pro zvířata.

Dnes již je přeprava koní po železnici v České republice přežitkem a známe ji maximálně z dobových obrázků či filmů. České dráhy v současné době nenabízí tyto služby, neboť vagóny sloužící k přepravě zvířat jsou vyřazeny nebo poupraveny pro přepravu jiných nákladů. Rekonstrukcí nástupních ploch nádraží došlo k odstranění nástupních ploch pro zvířata. A ani dnešní personální zastoupení nemá odbornou způsobilost, která je tolik potřebná při manipulaci a přepravě zvířat.

A ruku na srdce, kdo z nás je ochoten naložit svého koně do přepravníku, abychom se z místa A dostali k nejbližšímu nádraží, zde koně přeložit do vagónu a cestovat tímto způsobem do nejbližšího místa, které je u místa B. Zde koně opět složit, naložit do přepravníku a dopravit na místo B. Nejen, že by to bylo časově náročné, ale proč koně zbytečně vystavovat stresu, kterému je vystaven při nakládání a vykládání.

Obr. č. 1: Nákladní vůz pro přepravu zvířat z roku 1912, zdroj: www.vagonarske-muzeum.cz

Obr. č. 2: Vůz pro přepravu zvířat s brzdářskou budkou, zdroj: www.masinkarna.cz

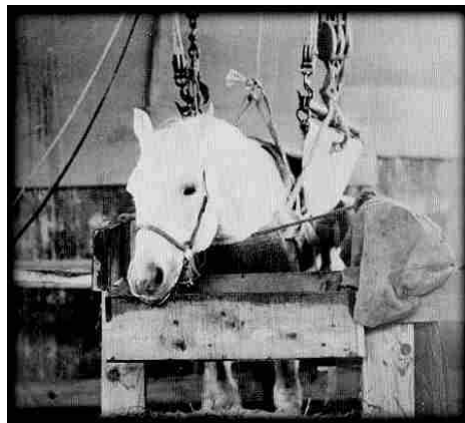
5.2 Lodní přeprava

S lodní přepravou, tak jak se provozovala dříve, také již moc nesetkáme. Když už se budeme muset plavit z jednoho břehu na druhý, využijeme k tomu trajektů, na které se v pravidelných intervalech můžeme nalodit. Trajekt nás přepraví i s automobilovou soupravou, na které je kůň naložen, bez nutnosti koně překládat.

V minulosti se klasická lodní přeprava koní využívala zejména při transportu koní z jednoho kontinentu na druhý. Taková doprava mohla trvat i několik desítek dní. Kůň byl naložen pomocí jeřábu na loď. Nejprve to byl samotný kůň, zavěšený pouze v plachtě, který byl takto dopraven na loď. Později se začalo využívat jakýchsi boxů, kde byl kůň uvázán a v případě nepříznivého počasí byla menší pravděpodobnost úrazu samotného koně, ale i posádky lodě.

Obr. č. 3: Nakládání koně, zdroj:
www.forum.axishistory.com

Obr. č. 4: Nakládání koně, zdroj:
www.happytrailstrailers.com

5.3 Letecká přeprava

Letecká doprava se pro přepravu koní využívá již dlouhá léta. Ročně se lety přepraví cca 27.000 koní. Pro koně je letecká přeprava méně náročná než přeprava automobilem. Ceny letenek se pohybují od 1.000 euro do 10.000 euro v závislosti vzdálenosti, ale také třídě, kterou majitel koni bude chtít zaplatit. Tak jako lidé můžou koně letět různými třídami. V „economy“ třídě jsou naloženi tři koně společně do jednoho kontejneru. V „business“ třídě letí vždy dva koně v jednom kontejneru, jeden kůň je naložen do svého kontejneru při zakoupení letenky do první třídy. Po celou dobu letu se o koně stará vyškolený personál, jehož součástí jsou ošetřovatelé, pomocníci a veterináři. Bezpečnost a welfare je prvořadým cílem leteckých společností, piloti se snaží s koňmi při startu stoupat pozvolněji, při přistání musí brzdit mnohem pomaleji. Během letu mají koně neomezený přístup k senu a vodě. Ošetřovatel může koně kdykoliv zkontrolovat.

Letecká přeprava je pro koně z České republiky trochu z ruky. Nejbližší letiště, která se specializují na přepravu koní jsou v belgickém Liege a holandském Amsterdamu.

Pokud se ale rozhodneme využít leteckou přepravu z jednoho kontinentu na druhý, je nutno počítat s dostatečnou časovou rezervou. Po příjezdu s koněm na letiště je kůň ustájen v mobilních boxech, které jsou k dispozici na letišti. Zde má možnost si před letem odpočinout. Mezi tím musí majitel vyřídit potřebné dokumenty, toto může zabrat i několik desítek hodin. Po přistání v cílové destinaci budou koně umístěni do karantény. Karanténní doba je závislá podle cílové země a momentální situace, kterou vyhláší místně příslušná veterinární správa.

Obr. č. 5

Obr. č. 6

Obr. č. 7

Obr. č. 8

Obr. č. 9

Obr. č. 10

Obr. č. 5 – 10: Průběh nakládání při letecké přepravě koní, zdroj: www.equichannel.cz/alltech-fei-weg-2010-nejvetisi-manevry-koni-od-napoleonskych-valek

5.4 Silniční přeprava

Nejčastějším a hlavně nejdostupnějším způsobem přepravy koní je přeprava silniční. Velká většina lidí přepravujících koně využívá soupravy automobilu a vleku. Větší stáje využívají dodávek či menších kamionů. Bohužel i přes to, že je tento způsob přepravy nejčastější, stále spousta lidí, kteří si chtějí převést koně na závody, netuší, jak by měla správná přeprava vypadat. Ať už po stránce legislativní, kde budeme brát v potaz pravidla silničního provozu, spojitost vozidel, případné minimum ze zákona proti týrání zvířat, bezpečnost práce při manipulaci se zvířaty, a někdy i zásady slušného chování všeobecně.

Existuje několik možností, jak přepravit svého koně. Všechny tyto možnosti mají své výhody a nevýhody. Je na každém z nás, pro jakou se rozhodneme.

Možnosti silniční dopravy (35):

- Vlastním auto i vozík, koně si tedy povezu sám
- Kamarád / stáj má auto i vozík, koně tedy přiložím do jejich vozíku
- Soused má auto, vozík půjčíme
- Profesionální přepravce

5.4.1 Vlastní souprava

Někteří z nás mají to štěstí, že si mohli dovolit investovat nemalé peníze do pořízení automobilu, za kterým se dá táhnout i vozík na koně. A další nemalé peníze investovali do vozíku.

Ten kdo se rozhodne pro tuto variantu si je vědom toho, že zapřažení takové soupravy sebou nese i určité požadavky. Ve většině případů si bude vozit svoje vlastní koně, tudíž je předpoklad, že se při cestování s nimi bude chovat zodpovědně a bezpečně.

Když už si můžeme tuhle variantu dovolit, tak jediný problém, který budeme řešit, je vybrat správné auto a vozík.

5.4.2 Spolujízda

Výhodou spolujízdy je finanční úspora. Ať už přiložíme koně do vozíku kamarádovi nebo kůň pojedou ve vozíku, který vypravuje domovská stáj, sníží se cestovní náklady až na polovic. Další výhodou je to, že vozík budeme denně potkávat zaparkovaný v objektu stájí, můžeme si ho tedy prohlédnout, budeme mít ponětí v jakém je technickém stavu. I pro koně bude cesta méně stresující, neboť pojedou s kamarádem z pastviny.

Problémem, který může nastat je silniční kontrola v součinnosti s veterinární správou. Při dodržení všech postupů ze strany veterinární správy může být majitel soupravy pokutován za to, že není registrovaným přepravcem a tudíž nesplňuje požadované podmínky. Bude záležet jen na tom konkrétním veterinárním inspektorovi, zda posoudí spolujízdu dvou cizích koní, patřících dvěma různým majitelům, za přepravu soukromou nebo komerční.

5.4.3 Cizí auto, cizí vozík

Opět se bude jednat o značnou finanční úsporu. Soused má velké auto, je to profesionální řidič kamionu a přislíbil nám, že nás na závody odveze jen za cenu pohonných hmot a oběd. Zbývá nám tedy sehnat vozík.

Půjčoven vozíků je přeci plný internet, stačí jen pročíst pár inzerátů a nebude tak těžké vozík sehnat, tak aby byl nedaleko, v odpovídající cenové relaci. Kde tedy může být problém?

Když si půjdeme půjčit vozík do profesionální půjčovny, narazíme na vyšší cenu. Je zde ale předpoklad, že vozík je pravidelně servisován, bude dostatečně pojištěn a obě zúčastněné strany budou chráněny smlouvou.

Pokud se však budeme snažit ušetřit co nejvíce, dřív nebo později narazíme na vozík, který bude mít nějaké vady. Počínaje roztrženou plachtou, prošlápnutou podlahou nebo rampou, ostrými hranami v prostoru pro koně, s nefunkčním povinným osvětlením, neplatnou STK nebo úplnou absencí povinného pojištění konče.

Super, měli jsme štěstí, našli jsme vozík v relativní kondici, můžeme ho tedy zapřáhnout a jet. Dalším nemilým zdržením může být rozdílnost zásuvek elektroinstalace na autě a vozíku. Tento problém lze vyřešit koupením redukce. Vozík si tedy odvážíme domů. Ráno si přivstaneme, abychom měli dostatečnou časovou rezervu, neboť víme ze stáje a od kamarádů, že se občas koním nechce nastoupit. V případě, že budeme mít štěstí, koník nastoupí v pohodě a my se budeme moct po naložení všech věcí vydat na cestu. V opačném případě budeme s koněm „bojovat“ a dřív nebo později to jeden z nás vzdá. Pokud vyhraje my, budeme oba, já i kůň pravděpodobně již unaveni natolik, že nebudeme schopni podat odpovídající výkon, tak jako by to bylo v případě bezproblémového naložení koně. V opačném případě, a tedy vyhraje kůň, docílíme pouze toho, že příště nemusí nastoupit a tím pádem jsme si přidělali práci, neboť budeme muset koně toto odnaučit. Nebudeme brát vůbec v potaz, že se při nakládání může zranit natolik, že o koně přijdeme.

Skvěle, koně máme naloženého, nastoupil bez problémů. Můžeme tedy naložit potřebné věci a vyrazit na cestu. Spolu se sousedem jsme před zapůjčením vozíku zkontrolovali řidičské průkazy, spojitelnost vozidel, o které jsme se dočetli na internetu. Vše je tak jak má být. Kde se tedy může vyskytnout další problém?

Jízda s koně ve vozíku je naprosto specifickou záležitostí. Dalo by se to přirovnat k jízdě s vodou. Když si necháme na palubní desce postavený kelímek s tekutinou, musíme jet také opatrně, aby jsme si kelímek nepřevrhli a tekutinu nevylili do prostoru auta. To samé se týká rozjíždění a zastavování. Jenže tekutinu vypijeme a kelímek zahodíme. Koně budeme

mít ve vozíku pořád. Celou cestu musíme dávat pozor nejen na svůj styl jízdy, ale mnohem více také předvídat chování ostatních účastníků silničního provozu. Ono totiž zastavit samotné auto není až zase takový problém, ale co skoro čtyřtunovou soupravu? Ta bude mít mnohem delší brzdnu dráhu. A co všechno se může stát koni, který tento prudký pohyb nečekal? Uvědomuje si toto soused, který bude řídit soupravu s naším koněm? V jakém technickém stavu je vlastně susedovo auto? Máme dostatečné zkušenosti v případě nehody? Nebo když se kůň splaší a pokusí se dostat z vozíku?

5.4.4 Profesionální přepravce

Profesionálem bude člověk, který se přepravou koní živí, má veškerá potřebná oprávnění a školení. Bude schopný nám poskytnout kompletní servis, ať už se bude jednat o pomoc při nakládání a vykládání koně, případnou asistencí na závodech, vybavením vozíku a dalším, jako je zapůjčení deky, kýblu, zásobou vody, sena. Více se budu profesionálním přepravcem zabývat v dalších kapitolách. Bude mít zkušenosti při přepravě koní, bude mít auto i vozík v naprostém pořádku a měl by si vědět rady i v případě technické závady nebo nedej bože nehody.

Za takovou to službu si ale připlatíme. Stojí nám těch pár stovek za klid a pohodu, kterou tím získáme a vědomí, že o nás bude postaráno?

6. Řidičské oprávnění a spojitelnost vozidel

Problematika řidičských oprávnění potřebných k přepravě koní se řeší mezi koňskou veřejností již řadu let. A s každou novelou vyvstávají další a další otázky. S problematikou řidičských oprávnění je úzce spjata i problematika spojitelnosti vozidel. V současné době jsou na trhu vozíky, které mají v technickém průřezu uvedenou vyšší rychlost (100 km/hod), než mají jiné vozíky. Smím jet tedy vyšší rychlostí?

Prodejci a výrobci nám tvrdí, jak je vozík nevýhodný, že si máme zakoupit jejich přepravní automobil, neboť k němu nám stačí řidičské oprávnění na osobní automobily.

6.1 Řidičské oprávnění

Výše uvedenou problematikou se zabývá zejména zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů zejména § 81. (25)

6.1.1 Řidičské oprávnění skupiny B

Zákon č. 361/2000 Sb., § 81 odst. 4 písm. a) říká: „Řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení : a) motorových vozidel, s výjimkou vozidel uvedených v odstavcích 2, 3 a 15 a motocyklu o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklu s postranním vozíkem a s poměrem výkonu/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3500 kg a s nejvýše 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 750 kg. Údaj o maximální přípustné hmotnosti (celková hmotnost) tažného i přípojného vozidla je vyznačen v technickém průkazu, velkém (TP) i malém (OTP).

Na základě tohoto odstavce můžeme se skupinou B řídit vozidlo do maximální přípustné hmotnosti 3500 kg (M1, N1) a k němu můžeme připojit vlek do max. přípustné hmotnosti 750 kg (kategorie O1).

Příklad č. 1:

Souprava – automobil 3500 kg, vlek 750 kg. Stačí mi řidičské oprávnění skupiny B?

$$3500 \text{ kg} + 750 \text{ kg} = 4250 \text{ kg}$$

„Ano, stačí mi řidičské oprávnění skupiny B, není nutná skupina C ani E.“

Velmi důležité je písmeno „c“ stejného odstavce, které však říká: „Řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení: c) jízdních souprav složených z motorového vozidla podle písmene a) nebo b) a přípojného vozidla, pokud maximální přípustná hmotnost soupravy nepřevyšuje 3500 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nepřevyšuje pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

Údaj o pohotovostní hmotnosti daného vozidla je opět vyznačen v TP i OTP. Ze znění písmene „c“ vyplývá, že se skupinou B můžeme řídit i soupravu tažného vozidla s vlekem, který má max. přípustnou hmotnost nad 750 kg (kategorie O2), ale jen v případě, pokud max. přípustná hmotnost vleku nepřesáhne pohotovostní hmotnost auta. Současně max. přípustná hmotnost celé soupravy nesmí být víc jak 3500 kg. Tato varianta se týká zejména osobních automobilů, za které lze připojit vlek pro jednoho koně a tuto soupravu můžeme řídit jen se skupinou B, nepotřebujeme E ani C.

Příklad č. 2:

Max. přípustná hmotnost tažného vozidla je 2000 kg, jeho pohotovostní hmotnost je 1400 kg, celková (max. přípustná) hmotnost přípojného vozidla (vleku) je 1300 kg. Stačí mi ještě řídičské oprávnění B?

$$2000 \text{ kg} + 1300 \text{ kg} = 3300 \text{ kg}$$

„Ano, ale musím dát pozor, abych nepřesáhla hranici 3500 kg. Pokud tuto hmotnost překročím, musím mít již oprávnění B + E.“

6.1.2 Řidičské oprávnění skupiny B + E

Zákon č. 361/2000 Sb., § 81 odst. 10 říká: „Řidičské oprávnění skupiny B + E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 4 a přípojného vozidla, pokud nejde o jízdní soupravu podle odstavce 4 písm. c). Rozhodující zde není maximální přípustná hmotnost soupravy, ale jen max. přípustná hmotnost tažného vozidla. Platí tedy, že se skupinou B + E můžeme řídit i soupravu s max. přípustnou hmotností nad 3500 kg, pokud max. přípustná hmotnost tažného vozidla (auta) nepřesáhne 3500 kg.

Příklad č. 3:

Max. přípustná hmotnost tažného vozidla je 3500 kg, max. přípustná hmotnost přípojného vozidla (vleku) je 2500 kg. Bude mi stačit řídičské oprávnění B + E?

$$3500 + 2500 = 6000 \text{ kg}$$

„Ano, stačí mi řídičské oprávnění B+E, není nutné být držitelem C+E.“

6.1.3 Řidičské oprávnění C + E

Tento řidičský průkaz opravňuje k řízení soupravy složené z motorového vozidla s max. přípustnou hmotností nad 3500 kg a přípojného vozidla, jehož max. přípustná hmotnost převyšuje 750 kg.

6.2 Spojitelnost vozidel

S problematikou přepravy koní, řidičských oprávnění apod. velmi úzce souvisí otázka dodržení technických požadavků na spojitelnost vozidel do jízdnic souprav a jejich provoz. Tímto se zabývá vyhláška č. 341/2002 Sb. zejména § 14. Pro účely přepravy koní jsou důležité zejména odstavce 2, 3 a 7. (25)

Odst. 2: „Okamžitá hmotnost přípojného vozidla nebo přípojných vozidel smí být u souprav s nejvyšší konstrukční rychlostí vyšší než 40 km.h⁻¹ nejvýše 1,5 násobku okamžité hmotnosti tažného vozidla.“ Okamžitou hmotností vozidla nebo jízdnic soupravy se rozumí hmotnost zjištěná v určitém okamžiku při jejich provozu na pozemních komunikacích.

Odst. 3: „Okamžitá hmotnost jízdnic soupravy nesmí být větší než největší povolená hmotnost jízdnic soupravy stanovená při schválení technické způsobilosti tažného vozidla.“

Odst. 7: „Pro spojování vozidel do jízdnic souprav s přípojným vozidly kategorií O1 a O2 platí:

- a) okamžitá hmotnost přípojného vozidla kategorie O1 nesmí být větší než největší povolená hmotnost nebrzděného přípojného vozidla stanovená pro tažné vozidlo, která je uvedena v technickém průkazu a osvědčení o registraci tažného vozidla,
- b) okamžitá hmotnost přívěsu kategorie O2 (760–3500 kg) nesmí být větší než největší povolená hmotnost brzděného přípojného vozidla stanovená pro tažné vozidlo, která je uvedena v technickém průkazu a osvědčení o registraci tažného vozidla, za podmínky, že největší povolená hmotnost takového přípojného vozidla není větší než největší povolená hmotnost tažného vozidla u vozidel kategorií M1 a N1 a 1,5 násobek největší povolené hmotnosti tažného vozidla u vozidel kategorií M3 a N3.“

Příklad č. 4:

Tažné vozidlo má největší povolenou hmotnost např. 2000 kg a v TP uvedeno, že může táhnout vlek s největší povolenou hmotností např. 1500 kg. Můžu připojit i těžší vlek?

„Ano, ovšem za podmínky, že bude naložen tak, aby jeho okamžitá hmotnost nepřesáhla 1500 kg.“

7. Využívání legislativy v praxi - soukromé účely

Soukromou přepravu zvířat a její podmínky upravuje hned několik zákonů, vyhlášek a nařízení, které prostě musíme ctít a dodržovat.

Jedná se o Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností. Dále je to Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. A Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

Nejjednodušší je přeprava zvířat na vzdálenost do 50 km. Zde musíme použít jen takový přepravník, který nebude, zjednodušeně řečeno, přepravovaným zvířatům způsobovat újmu na zdraví. Pokud potřebujete přepravovat zvířata na vzdálenost nad 65km, ale doba přepravy nepřesáhne délku 8 hodin, pak už musí přepravovaná zvířata doprovázet osoba s osvědčením o způsobilosti pro řidiče a průvodce podle čl. 17 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2005. Toto osvědčení lze získat po absolvování kurzu. Toto školení provádí akreditovaná školící střediska, viz *Tabulka 1*.

Dále tato osoba musí mít povolení přepravce TYP 1, které vydává příslušná krajská veterinární správa. Oba tyto doklady obsahují velmi důležité číslo, které se zapisuje do přepravních dokladů. Pak už stačí vhodný přepravník s označením „Transport živých zvířat“ ve všech jazycích zemí, kterými projíždíte.

Odborný kurz je v následujícím rozsahu:

- 8 hodin teoretické výuky
- 4 hodiny praktické výuky

Obsah kurzu (18):

„(3) Obsahem odborného kurzu jsou vedle požadavků vymezených přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím ochranu zvířat během přepravy a souvisejících činností dále určeny.

- a) základní právní předpisy o ochraně zvířat a zajištění jejich pohody během přepravy, veterinární podmínky přepravy podle jiných právních předpisů,
- b) příčiny a projevy stresu zvířat, rozpoznání zdravého zvířete, způsoby usmrcení zvířat,
- c) zásady šetrného nakládání se zvířaty, technika a používání pomůcek při manipulaci se zvířaty,
- d) zásady čištění a desinfekce dopravních prostředků.“ (18)

Na závěr testu se koná písemná, případně ústní zkouška z teoretické části. Při praktické zkoušce účastník musí prokázat znalost zásad šetrného nakládání se zvířaty, techniky a používání pomůcek při manipulaci se zvířaty. Pro úspěšné složení zkoušky je třeba dosažení nejméně 80 procent z celkového počtu bodů. V případě, že účastník nedosáhne 80 procent bodů, ale přesáhne hranici 60 procent bodů, je pozván k ústní zkoušce před zkušební komisí, která na základě jeho znalostech rozhodne, zda mu bude osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel vydáno.

Účastníkovi odborného kurzu, který u zkoušky uspěl, vydá ministerstvo osvědčení stanovené přímo použitelným předpisem Evropských společenství a osvědčení ve formě průkazu.

Potřebné formuláře a dokumenty:

Potvrzení o způsobilosti pro řidiče a průvodce přepravující zvířata (*příloha č. 1*):

- Průkaz pro řidiče a průvodce silničních vozidel přepravující zvířata
- Potvrzení o absolvování školení

Toto potvrzení by měl mít každý, kdo s koňmi někam jede, ať už je to za účelem účasti na sportovních, chovatelských či kulturních akcích, nebo si jen koníka převáží do místa, kde bude trávit dovolenou.

Tab. 1 Seznam akreditovaných školících středisek

Vzdělávací subjekt	Kontaktní osoba	Telefon	E-mail
Institut celoživotního vzdělávání a informatiky Veterinární a farmaceutické univerzity, Brno	Bc. Jana Králová	541 562 089	kralovaj@vf.u.cz
Školící středisko Státního veterinárního ústavu, Praha	Ing. Věra Drochýtková, CSc.	220 921 869	v.drochytкова.svua@svs.cz
Střední odborná škola veterinární, Hradec Králové	Monika Novotná	495 535 386	kancelar@sosvet.cz
MVDr. Dana Foitová, Brno; kurz probíhá v Kroměříži	MVDr. Dana Foitová	605 260 784	info@f-varia.cz
MVDr. Václav Prokop - INPROF, České Budějovice	MVDr. Václav Prokop	602 832 508	prokop.mail@tiscali.cz
Ing. Lenka Šišová, Praha	Ing. Lenka Šišová	604 743 642	lenka.sisova@centrum.cz

8. Hranice mezi soukromou a komerční přepravou

Hranice mezi soukromou a komerční přepravou je velice tenká. Z hlediska většiny norem je kůň veden jako hospodářské zvíře. Jedinou výjimku tvoří Zákon o ochraně zvířat, kde se rozlišuje, jestli je kůň hospodářským zvířetem nebo zvířetem v zájmovém chovu. Podmínky pro přepravu v těchto dvou případech se zásadně liší.

Za hospodářské zvíře lze koně považovat vždy, když jeho převozem sledujeme dosažení určitého zisku, čímž může být i „mašle“ na závodech.

Pokud mi však kůň nevydělává, ani jeho chovem nesleduji žádný prospěch a mám ho pouze pro radost a převážím ho, např. proto, že s ním chci jet na dovolenou, pak se jedná o zájmový chov.

Abychom tuto hranici nevědomky nepřekročili, je nutné si dávat pozor. V žádném případě ji nepřekročíte, když si budete svého vlastního koně vozit ve svém vlastním vozíku, taženým svým vlastním autem. V případě, že do vozíku přiložíte kamarádova koně, se kterým jedete na společnou dovolenou a podělíte se o náklady na pohonné hmoty, se dostáváte za onu hranici a v tu chvíli již provozujete komerční přepravu, jelikož jste od kamaráda přijali polovinu nákladů na cestu. Tudíž také musíte splňovat úplně jiné podmínky.

9. Využívání legislativy v praxi - komerční účely

Komerční přepravou je myšleno:

- smluvní přepravu provedenou profesionálním registrovaným přepravcem
- přeprava koně při nákupu nebo prodeji
- tzv. sousedská výpomoc – nejsem profesionální přepravce, mám pouze vlastní soupravu, nepodnikám, auto i vlek je evidované na rodné číslo. Kvůli vytížení vleku přiberu na závody kolegu ze stáje, náklady na cestu si rozdělíme mezi sebou
- přeprava koně za účelem zisku, ať už se jedná o ocenění z výstavy nebo ze závodů

Přeprava pro obchodní účely se neomezuje na případy, kdy dochází k bezprostřední směně peněz, zboží nebo služeb. Přeprava pro obchodní účely zahrnuje zejména případy, ve kterých přímo či nepřímo vzniká finanční zisk nebo se o něj usiluje.

(21) Evidování koňovití, jak jsou vymezeni v čl. 2 písm. c) směrnice 90/426/EHS (3), jsou často přepravováni pro neobchodní účely, a tato přeprava musí být prováděna v souladu s obecnými cíli tohoto nařízení. S ohledem na povahu tohoto přesunu se jeví vhodné odchýlit se od některých ustanovení v případech, kdy jsou evidovaní koňovití přepravováni k soutěži, dostihům, kulturním událostem nebo k chovu. Není však vhodné používat tuto odchylku na koňovité přepravované přímo nebo nepřímo přes trh nebo středisko svodu zvířat do jatek za účelem porážky, které je třeba považovat za „jatečné koňovité“. (7)

(21) Registered Equidae, as defined in Article 2(c) of Directive 90/426/EEC [9], are frequently transported for non-commercial purposes and such transports must be carried out in line with the overall objectives of this Regulation. Having regard to the nature of such movements, it appears appropriate to derogate from certain provisions where registered Equidae are transported for competition, races, cultural events or breeding. However, it is not appropriate to apply such derogation to Equidae transported, directly or after transit through a market or marshalling centre, to a slaughterhouse for slaughter, which in accordance with Article 2(d) and 8(1), second indent of Directive 90/426/EEC, are to be considered as "Equidae for slaughter". (36)

9.1 Přepravce zvířat – TYP 1

Požadavky na dopravce přepravující zvířata nad 65 km do 8 hodin – TYP 1

1. Příslušný orgán udělí povolení přepravcům za předpokladu, že

- a) žadatelé jsou usazeni v členském státě, ve kterém žádají o povolení, nebo jestliže jsou usazeni v třetí zemi, jsou v tomto členském státě zastoupeni;
- b) žadatelé prokázali, že mají k dispozici dostatečný a vhodný personál, zařízení a provozní postupy, které jim umožní dodržovat toto nařízení, případně včetně příručky osvědčených postupů;
- c) žadatelé nebo jejich zástupci nemají žádný záznam o závažném porušení právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů o ochraně zvířat v třech letech předcházejících dnu podání žádosti. Toto ustanovení se nepoužije, pokud žadatel příslušnému orgánu uspokojivým způsobem prokáže, že přijal veškerá nezbytná opatření, aby se předešlo dalšímu porušování.

2. Příslušný orgán vydá povolení podle odstavce 1 v souladu se vzorem stanoveným v kapitole I přílohy III. Toto povolení je platné po dobu nejvýše pěti let ode dne vydání a neplatí pro dlouhotrvající cesty.

Dlouhotrvající cesty mají na životní podmínky zvířat pravděpodobně nepříznivější účinky než cesty na krátkou vzdálenost. Proto by se měly stanovit zvláštní postupy, aby se zajistilo lepší vynucování dodržování norem, zejména zlepšením zpětné sledovatelnosti těchto dopravních operací. (7)

Povinnosti dopravce přepravující zvířata nad 65 km do 8 hodin – TYP 1 (příloha č. 2)

- Žádost o Povolení dopravce
- Rejstřík vozidla pro přepravu zvířat (příloha č. 3), který musí mít řidič/průvodce s sebou, samozřejmě řádně vyplněný. Rejstřík vozidla vede dopravce při všech přepravách zvířat pro vozidla dopravující zvířata na vzdálenost delší než 50 km. Dopravce jej na vyžádání předloží kontrolním orgánům a vyplněné formuláře uchovává po dobu 3 let.

9.2 Přepravce zvířat – TYP 2

Dlouhotrvající cesty mají na životní podmínky zvířat pravděpodobně nepříznivější účinky než cesty na krátkou vzdálenost. Proto by se měly stanovit zvláštní postupy, aby se zajistilo lepší vynucování dodržování norem, zejména zlepšením zpětné sledovatelnosti těchto dopravních operací.

Požadavky dopravce přepravující zvířata nad 8 hodin - dlouhotrvající cesty – TYP 2

1. Příslušný orgán udělí na žádost povolení pro přepravce, kteří provádějí dlouhotrvající cesty, za předpokladu, že

- a) splňují ustanovení čl. 10 odst. 1;
- b) žadatelé předložili tyto doklady:
 - i) platná osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce podle čl. 17 odst. 2 pro všechny řidiče a průvodce, kteří provádějí dlouhotrvající cesty;
 - ii) platná osvědčení o schválení podle čl. 18 odst. 2 pro všechny silniční dopravní prostředky, které mají být použity pro dlouhotrvající cesty;
 - iii) podrobné údaje o postupech, které přepravcům umožňují sledovat a zaznamenávat pohyb silničních vozidel, za něž odpovídají, a kdykoli během dlouhotrvající cesty navázat spojení s dotyčným řidičem;
 - iv) nouzové plány pro případ mimořádných situací.

2. Pro účely odst. 1 písm. b) bodu iii) musí přepravci provádějící dlouhotrvající cesty domácích koňovitých jiných než evidovaných koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat prokázat, že používají navigační systém uvedený v čl. 6 odst. 9

- a) od 1. ledna 2007 pro poprvé použité silniční dopravní prostředky,
- b) od 1. ledna 2009 pro všechny silniční dopravní prostředky.

3. Příslušný orgán vydá toto povolení v souladu se vzorem stanoveným v kapitole II přílohy III. Toto povolení je platné po dobu nejvýše pěti let ode dne vydání a platí pro všechny cesty, včetně dlouhotrvajících cest. (7)

Povinnosti dopravce přepravující zvířata nad 8 hodin - TYP 2 (*příloha č. 4*)

- Žádost o Povolení dopravce
- Pro získání povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty je potřeba podle druhu přepravovaných zvířat vyplnit dotazník
 - buď pro přepravu domácích koňovitých, domácího skotu, ovcí, koz a prasat,
 - nebo pro přepravu ostatních zvířat.
- Kniha jízd - doklad určený pro přepravu zvířat, který nemá s obecně známou knihou jízd ("staskou") nic společného.
- Tato Kniha jízd se skládá z několika částí. Všechny části musí mít řidič/průvodce v příslušném počtu kopií s sebou, samozřejmě řádně vyplněné. (*příloha č. 5*)

9.3 Zahraniční přepravy

Podmínky pro získání osvědčení dlouhotrvající přepravu jsou značně složité a komplikované, proto je nemůže splňovat každý. Proč o tom všem vlastně píše? Protože v okolních zemích v rámci EU se toto začíná důsledně vyžadovat.

Pokaždé před připravovanou přepravou je nutné kontaktovat veterináře, který bude zásilku odbavovat a s ním dohodnout vše potřebné. Někde můžete nakládat přímo u chovatele, jindy se musejí zvířata nejdříve dovézt do sběrného (shromažďovacího) střediska, kde proběhne zdravotní kontrola pověřeným veterinářem a poté se zvířata mohou nakládat do přepravníku. Předem je nutné odfaxovat oba doklady potřebné pro schválení

přepravy a trasa přepravy s uvedením doby trvání. Následně by měl být potvrzen termín nakládky a teprve tehdy se vyrazit pro zvířata. Také je třeba si před cestou připravit Rejstřík vozidla pro přepravu zvířat, který musí mít řidič/průvodce s sebou, samozřejmě řádně vyplněný. Rejstřík vozidla je nutný při všech přepravách zvířat na vzdálenost delší než 50km. Dopravce je na vyžádání předkládá kontrolním orgánům a uchovává je po dobu 3 let.

Vlastní specifika má i cesta trajektem. Cesta do přístavu až na výjimky je vcelku dobře značená, ale i tak musíte počítat s nutnými kontroly v mezinárodní zóně. Počítejte s tím, že se v přístavu může vytvořit fronta, proto je lepší být na místě minimálně o hodinu dřív. Trajekt si můžete objednat dopředu, takže formality probíhají poměrně rychle. Je však dobré na příslušném místě upozornit, že se jedná o transport zvířete. Přímo v parkovací zóně je důležité domluvit se s ochrankou, aby vám umožnili pravidelně chodit kontrolovat zvířata. Nákladní prostor je totiž po vyplutí uzavřen. Pohyb v nákladním prostoru a vstup do něj je povolen pouze v doprovodu ochranky. Jelikož se stráže zhruba po 4 hodinách střídají, je lepší nechat za předním sklem cedulku se jménem, telefonem a číslem kajuty, aby vás mohli v případě jakéhokoliv problému kontaktovat.

Při cestování s koňmi z České republiky do ostatních členských států EU (vyjma Velké Británie, Irsko, Švédsko a Malty), a jejich zpětném návratu či dovozu koní ze všech členských států EU do ČR musíte splnit tyto požadavky:

- V případě přemístování koní musí být zvířata:
 - a) vakcinována proti chřipce koní podle vakcinačního schématu a poslední vakcinace musí být ukončena nejpozději 7 dnů před přemístěním,
 - b) 30 dnů před odběrem vzorků k laboratornímu vyšetření nesmí být prováděna alergologická vyšetření,
 - c) v průběhu 30 dnů před přemístěním nebo před potvrzením průkazu koně laboratorně vyšetřena na:
 - hřebčí nákazu - sérologickým vyšetřením,
 - infekční anemii koní - sérologickým vyšetřením

Další doporučená vyšetření:

- virová arteritida - sérologické vyšetřením,
- vozohřivka - sérologické vyšetření,

- ekto a endoparaziti nebo antiparazitární ošetření. V případě pozitivního nálezu se provede antiparazitární léčba.
- vakcinována proti tetanu dle vakcinačních schémat výrobce použité vakcíny

Sportovní koně pro přesun na závody musí být vybaveni platným průkazem s potvrzením povolení přesunu pro sportovní účely na celou sportovní sezonu kulatým razítkem.

9.4 Vybavení profesionála

Podle nařízení veterinární správy musí přepravce provozující přepravu živých zvířat splňovat určité podmínky. Pro přepravu registrovaných koňovitých je pár úlev.

Není třeba mít čidlo na otevření rampy. Ve většině případů si svého koně doprovází sám majitel, tudíž si ohlídá, aby nebylo s jeho koněm manipulováno. Dále není nutný satelitní dohled a ani tachograf.

Co však musí profesionální přepravce mít je: teploměr se záznamových zařízení. Přepravce musí být schopen doložit naměřené hodnoty i zpětně. Dále musí být instalován ventilátor s nuceným oběhem vzduchu, který zajišťuje výměnu vzduchu. Jeho přítomnost oceníme hlavně při vysokých teplotách v létě a při stání v koloně. Během jízdy dochází k větrání a tím i ochlazení vzduchu proudícímu do vozíku. V případě zastavení toto není možné a teplota uvnitř vozíku se začne rychle zvyšovat, což může mít za následek teplotní šok koně. Z tohoto důvodu je nutný mít ve vozidle teploměr, na němž vidíme, jaká je ve vozíku aktuální teplota a v případě zvyšování se teploty musíme být schopni, ideálně přímo z auta, zapnout i ventilátor.

Součástí vybavení vozíku by měl být i kanystř s čistou vodou, tak aby bylo možné ji kdykoliv koním podat. Ideálně by měli mít u žlabu pověšené i vědra s vodou. Měla by být připravena i síť se senem, které budou koně během jízdy uždibovat a tím si zkrátí cestování a ještě uspokojí potřebu potravy. Důležitá je také podestýlka. Jednou z povinností přepravce je zamezit unikání exkrementů mimo vozík. Máme na výběr piliny nebo slámu. Sláma má jednu nevýhodu, klouže. Ale při přepravě klisny s hříbětem nabízí dostatečná vrstva slámy hříběti možnost si lehnout a odpočinout.

Někteří přepravci vám ochotně zapůjčí deky, případně transportní chrániče. Zde je důležité vědět, zda je na transportní chrániče kůň zvyklý, neboť ho to může rozčilovat natolik, že nám přítomnost chráničů přidělá víc starostí než cestování bez nich.

Pro přepravu dvou hřebců, hřebce s klisnou nebo dvou koní, kteří se neznají a nepadli si do oka je důležitá přepážka mezi hlavy koní. Do novějších vozíků si ji můžete doobjednat. Vyrábí se z různých materiálů, někteří výrobci ji mají pouze z mříží. Taková přepážka je skoro k ničemu, zamezí jedině okusování koní. Ale nezamezí očichání hřebce s klisnou. Z toho důvodu jsou lepší pevné přepážky, ale jsou zase nepraktické, neboť při manipulaci s koňmi je musí člověk podlézt.

Přepravce by měl být vybaven i pro přepravu klisny s hříbětem. Na zadní rampu by měla být přidána mříž tak, aby se zabránilo případnému vyskočení hříběte. Nejlépe se mě osobně osvědčila přeprava klisny uvázané a hříběte na volno, tak že je demontována vnitřní přepážka a krátké zábrany = štrajclány jsou nahrazeny dlouhými a tím pádem vytvářejí větší box. Hříbě se může kdykoliv od klisny napít. Jsou názory, že by se měla klisny i hříbě vézt odděleně, že by klisna na hříbě mohla stoupnout. Když řidič, který poveze klisnu s hříbětem ve velkém boxu, pojede bezpečně a opatrně, nebude projíždět zatačky jako při závodech, tak klisna na hříbě nikdy nestoupne. Mimo to, se dost často stává, že hříbě, kterému je znemožněn přístup k matce může utrpět přepravní šok. Případně se pokusí k matce dostat. Při tomto pokusu se může zranit. Při nejmenším nás bude čekat po otevření rampy překvapení, kdy klisna bude stát s hříbětem na jedné straně vozíku.

Z osobní zkušenosti doporučuji kamerový systém. Bez něho si přepravování koní nedovedu představit. Po celou cestu vidíte chování koně, dokážete odhadnout jak se asi cítí, můžete ovlivnit spoustu věcí. Některé koně si občas strčí hlavu pod přední štrajclán. V případě, že ve vozíku nebude kamerový systém, řidič bude muset náhle prudce zabrzdít, neboť to bude vyžadovat situace na silnici před ním, a kůň bude mít zrovna strčenou hlavu pod štrajclánem, tak mu můžeme zlomit vaz. S kamerovým systémem se sice této situaci nevyhnete, ale nemusí k ní vůbec dojít, pokud si včas všimnete, že kůň má tendenci hlavu pod štrajclán strčit. Dále dokážete včas vyřešit situace, kdy kůň ve vozíku zlobí a podaří se mu přeskočit přední zábranu. Vozík by pro tento případ měl mít bezpečnostní kování, které je snadno demontovatelné z venku. Odmontujete kování, kůň se může vrátit na své místo nebo mu odmontování pomůžete postavit se na všechny čtyři nohy. A kování namontujete zpět na své místo.

Jistým standardem by měla být i nastavitelná výška a délka boxu. Profesionální přepravce čas od času poveze i menší koně, hříbě nebo poníka. A každé zvíře bude potřebovat

jinou výšku přední i zadní zábrany, u poníků a hříbat bude potřeba i zmenšit prostor, ve kterém budou přepravováni.

Profesionální přepravce by měl být vybaven i pomůckami pro naložení koně.

Někteří přepravci, kteří se věnují přepravě koní opravdu svědomitě, mají i pojištění přepravovaných koní. Jako majitel si můžete svého koně nechat pojistit, to není od věci v případě, že kůň něco poškodí. Ale přepravce by měl mít uzavřené pojištění v případě, že by došlo ke zranění nebo úhynu přepravovaného koně.

10. Dokumenty potřebné k přepravě koní

Při přepravě koní musíme mít s sebou i příslušné dokumenty. Bude záležet, zda si koně povezu já jako majitel, nebo ho bude přepravovat profesionál. Budeme-li se pohybovat pouze po České republice, nebo pojedeme i mimo její území. Zde budou požadovány jiné dokumenty v případě cesty po EU a mimo EU.

V případě cestování po ČR budou požadovány tyto dokumenty koně:

- Průkaz koně (*příloha č. 6*)
- Potvrzení o laboratorním vyšetření krve
- Případně i Veterinární osvědčení k přemístění zvířete (*příloha č. 7*)

V případě cestování mimo území ČR bude třeba tato potvrzení mít v příslušné jazykové mutaci. U potvrzení o laboratorním vyšetření krve se musí zohlednit všechny požadavky všech zemí, ve kterých se bude přeprava uskutečňovat.

V případě cestování s koněm nebo pro koně mimo členské státy Evropské unie je potřeba ověřit u Krajské veterinární správy existenci dohody o přepravě zvířat.

V případě, že si budu koně přepravovat já, jako majitel, sám, doporučuje Veterinární správa mít alespoň Osvědčení o způsobilosti řidičů a průvodců. Pokud bych chtěl přepravovat i cizí koně, měl bych si vyřídit i Povolení přepravce – Typ 1. Toto osvědčení je platné pro přepravy trvající do 8 hodin. Dále bych měl mít vyplněný Rejstřík vozidla, který obsahuje údaje o přepravci, místě odeslání a místě určení, počtu přepravovaných koní, průvodních dokladech, očekávané délky cesty a dezinfekci vozidla. V případě, že budu chtít koně přepravovat nad 8 hodin, což se bude týkat i cest do zahraničí, potřebuji Povolení

přepravce – Typ 2. Spolu tímto osvědčením musím mít ve vozidle i Knihu jízd, která se skládá z několika částí, jako je Plánování, Místo odeslání, Místo určení, Prohlášení přepravce a Vzor o mimořádných událostech. Dalším dokladem, který budu předkládat při případné kontrole je Osvědčení o schválení silničních prostředků pro dlouhotrvající cesty a nouzové plány pro případ mimořádných situací.

10.1 Označování vozidel přepravujících živá zvířata

Podle nařízení Rady (ES) č. 1/2005 je stanoveným způsobem označení vozidla přepravujícího zvířata nápis TRANSPORT ZVÍŘAT, případně do zahraničí LIVE ANIMALS TRANSPORT (velikost písma ani barva není stanovena).

Tento nápis lze ještě doplnit doporučeným označením – symbolem (*příloha č. 8*). Jestliže dopravce tento doporučený symbol použije, měl by být minimálně ve velikosti A4 umístěn na přední i na zadní části vozidla. Symbol se použije, jen pokud vozidlo právě přepravuje zvířata; při jízdě bez zvířat je vozidlo neoznačené.

11. Welfare při přepravě koní

Musí být splněny tyto podmínky:

- předem byla učiněna všechna nezbytná opatření, aby se minimalizovala délka trvání cesty a uspokojily potřeby zvířat během cesty;
- zvířata jsou způsobilá pro přepravu;
- dopravní prostředky jsou navrženy, konstruovány, udržovány a provozovány tak, aby se předešlo zranění a utrpení zvířat a byla zajištěna jejich bezpečnost;
- zařízení k nakládce a vykládce jsou navržena, konstruována, udržována a provozována tak, aby se předešlo zranění a utrpení zvířat a byla zajištěna jejich bezpečnost;
- personál, který zachází se zvířaty, absolvoval školení nebo je kvalifikován pro tento účel a své úkoly plní bez použití násilí nebo jiných metod, které mohou přivodit zbytečný strach, zranění nebo utrpení;

- přeprava se uskutečňuje do místa určení bez prodlení a pravidelně se kontrolují a náležitě zajišťují dobré životní podmínky zvířat;
- pro zvířata je zajištěna dostatečná plocha a výška přiměřená jejich věku a zamýšlené cestě;
- zvířata musí být napojena a nakrmena a musí jim být poskytnut odpočinek ve vhodných odstupech a v kvalitě a množství odpovídajícím druhu zvířat a jejich věku.

11.1 Vozidlo

Každé vozidlo nebo přívěs musí splňovat základní konstrukční požadavky, tj. musí být zkonstruováno a udržováno způsobem, který zaručuje bezpečnost zvířat během nakládání, přepravy a vykládání. Zvířata musí být chráněna před zraněním, zbytečným strádáním, nevlídným počasím a nadměrným hlukem a vibracemi. Prostor pro přepravu musí být bez ostrých hran, výstupků a mezer, které by mohly způsobit zranění.

Ustanovení pro všechny dopravní prostředky

„1.1 Dopravní prostředky, kontejnery a jejich vybavení musí být navrženy, konstruovány, udržovány a provozovány tak, aby

- a) se předešlo zranění a utrpení a zajistila bezpečnost zvířat;
- b) zvířata byla chráněna před nepříznivým počasím, vysokými teplotami a nepříznivými změnami klimatických podmínek;
- c) byly čisté a dezinfikované;
- d) zvířata neměla možnost z nich uniknout nebo vypadnout a mohla snášet stres související s pohybem vozidla;
- e) bylo zajištěno, že lze udržet kvalitu a množství vzduchu odpovídající přepravovanému druhu zvířat;
- f) byl umožněn přístup ke zvířatům za účelem jejich kontroly a péče o ně;
- g) podlaha nebyla kluzká;
- h) podlaha minimalizovala prosakování moči a výkalů;
- i) bylo zajištěno vhodné osvětlovací zařízení umožňující kontrolu a péči o zvířata během přepravy.“ (7)

11.2 Vibrace, hluk a pohyb

Vozidlo s běžícím motorem způsobuje nízké, rychlé a pravidelné vibrace. Zvířata si postupem doby na tyto vibrace zvyknou, takže jim nezpůsobují žádné problémy. Podobně si zvířata zvyknou i na zvuk běžícího motoru. Náhlý hluk však může zvířata polekat a vyvolat rozruch. Z tohoto důvodu je lepší, pokud je to možné vyhýbat se převislým větvím stromů a keřů. Pohyb vozidla ovlivňuje schopnost zvířat udržet rovnováhu. V extrémních situacích může zvíře upadnout.

Existují tři typy pohybu, které musí zvířata při přepravě vydržet. Nadměrnému pohybu nahoru a dolů můžeme zabránit dodržováním správného tlaku v pneumatikách a pravidelnou údržbou tlumicího systému vozidla. Pohyb ze strany do strany omezíme přizpůsobením jízdy stavu vozovky, vynecháním prudkého předjíždění a opatrným odbočováním. V poslední řadě také správnou údržbou vozidla. Pohyb dopředu a dozadu omezíme pomalým a pozvolným rozjížděním a zastavováním, plynulým řazením. Situaci v silničním provozu před sebou předvídáme dopředu, abychom se vyhnuli náhlému a prudkému brzdění.

11.3 Teplota a vlhkost

Hospodářská zvířata jsou homeotermní, což znamená, že si musí udržovat stálou vnitřní tělesnou teplotu. Pokud se vnitřní teplota sníží, stane se zvíře hypotermním. Pokles o 7-8°C je sice nežádoucí, ale zvíře se po něm úplně zotaví. Pokud se však vnitřní teplota zvýší, stane se zvíře hypertermním. Zvýšení teploty o pouhých 5°C znamená v mnoha případech smrt. Zvířata neustále produkují teplo díky svému metabolismu. Musí vyvažovat své tepelné ztráty, aby zachovala stálou tělesnou teplotu.

Teplo se ztrácí do prostředí:

- Konvekcí – přenos prouděním vzduchu
- Sáláním – přenos vydáváním tepla
- Vedením – přenos při styku s jiným povrchem
- Odpařováním – přenos odpařováním vody, např. při rychlém dýchání nebo pocení

Ztráta tepla konvekcí, sáláním a vedením je „suchá“ a závisí na tom, zda mezi zvířetem a jeho okolím existuje teplotní gradient, např. leží-li zvíře na studené betonové podlaze, dochází k odvádění tepla ze zvířete do podlahy. Ztráta tepla odpařováním je „mokrá“ a závisí na tom, zda mezi zvířetem a jeho okolím existuje gradient vodní páry, např. je-li ovzduší horké a vlhké, snižuje se tím účinnost pocení nebo rychlého dýchání pro ochlazení. Zvířata si udržují nebo zvyšují tělesnou teplotu tím, že se třesou, shlukují se, napřimují srst, kožich (ptiloerekce) nebo mění postavení těla.

Naprostá většina vozidel na přepravu živých zvířat je při odvádění tepla a vlhkosti ze zvířat pro zachování jejich tělesné teploty závislá na přirozeném větrání. Důležité je udržovat vozidlo v pohybu, pokud je to možné, vzduch proudí v jedoucím vozidle zezadu dopředu, boční vítr při větrném počasí nám bude napomáhat při větrání ve stojícím vozidle. V současné době se již do moderních vozidel montují soustavy na nucený oběh vzduchu, který zvířatům zajistí jeho dostatečný přísun.

Doporučené teplotní rozmezí pro domácí koňovité:

- min 5°C
- max 25°C

Větrání silničních dopravních prostředků a kontrola teploty

„3.1 Větrací systémy silničních dopravních prostředků jsou navrženy, konstruovány a udržovány tak, aby kdykoli během jízdy bez ohledu na to, zda se dopravní prostředek pohybuje či zda stojí, byly s to udržet pro všechna zvířata v dopravním prostředku teplotu v rozsahu 5 °C až 30 °C s tolerancí +/- 5 °C podle venkovní teploty.

3.2 Větrací systém musí být s to zajistit rovnoměrné proudění vzduchu s minimální kapacitou 60 m³/h/KN užitečného zatížení. Musí být s to fungovat nezávisle na motoru vozidla po dobu nejméně čtyř hodin.

3.3 Silniční dopravní prostředky musí být vybaveny systémem ke kontrole teploty a přístrojem pro zaznamenávání těchto údajů. Snímače musí být umístěny ve vozidle na místech, u nichž se podle typu konstrukce dají očekávat nejhorší klimatické podmínky. Takto získané zaznamenané údaje o teplotě musí být opatřeny datem a být na žádost předloženy příslušnému orgánu.

3.4 Silniční dopravní prostředky musí být vybaveny poplašným systémem, který řidiče upozorní, pokud teplota v odděleních, ve kterých se zvířata nacházejí, dosáhne maximální nebo minimální hodnoty. (7)

11.4 Stres

Kombinací vysoké teploty a vysoké vlhkosti, hluku, hladu, žízní může u zvířat ve vozidle vyvolat silný stres. Ke stresu dochází, jakmile zvířata musí extrémně a nebo dlouhodobě přizpůsobovat svou fyziologii a chování, aby se vyrovnala se svým prostředím.

S	situační
T	tendence
R	reagovat
E	emočními
S	signály

Zvířata mohou prožívat tři typy stresu:

- Fyzický – při únavě nebo zranění
- Fyziologický – při hladu, žízní nebo udržování tělesné teploty
- Psychický – při reakci na okolí, neznámé osoby nebo prostředí

Faktory, které mohou stres vyvolat nazýváme stresory, např. hluk, cizí zvířata, psi. I když mnohá zvířata jsou po krátkou dobu schopna tolerovat jediný stresor, vyšší počet stresorů po dlouhou dobu může vést k potížím a utrpení. Schopnost zvířat vyrovnat se stresem závisí na genetickém pozadí živočišného druhu a zkušenostech zvířat z minulosti.

Příznaky stresu z horka:

- Rychlé dýchání a nebo pocení
- Změna postavení těla (pro zvýšení ztráty tepla)
- Nervozita a neklid
- Slinění
- Vyčerpání
- Kolaps

Příznaky stresu z chladu:

- Třes
- Ptiloerekce (napřimování srsti nebo kožichu)

- Shlukování
- Změna postavení těla (pro zachování tepla)
- Netečnost nebo ospalost
- Kolaps

Proto je velice důležitá pravidelná kontrola, díky které se naučíme rozpoznat příznaky teplotního stresu. V případě, že je to možné, změříme rektální teplotu, zda se vyskytuje teplotní stres, či nikoliv, viz *tabulka 2*.

Tab. 2 Základní fyziologické ukazatele pro posouzení zdravotního stavu koně

Ukazatel		Dospělý kůň	Hříbě
Tělesná teplota klidová	průměrná	38°C	39,3°C
	rozmezí	37,5-38,5°C	
Tělesná teplota při fyzickém výkonu		zvýší se o 1-2°C	
Návrat do klidového stavu		za 1-1,5 hod	
Frekvence dýchání	klidová	6-16 / min	10-20 / min
Frekvence tepová	klidová	36-45 / min	115-140 / min

11.5 Prostor a prostorové oddělení

Pečlivé ohrazení zvířat uvnitř vozidla je životně důležité. Jsou-li zvířata příliš těsně namačkána, může dojít k jejich umačkání nebo udušení. Jsou-li naopak rozmístěna příliš volně, mohou při jakémkoli pohybu upadnout a poranit se. Prostorovou toleranci je třeba upravit podle počasí, silnice a jízdních podmínek, délky jízdy, typu a konstrukce vozidla a velikosti, hmotnosti a kategorii zvířat, viz *tabulka 3*.

Během delších cest musí mít hříbata a mladí koně možnost ulehnout. Hodnoty uvedené v tab. 2 se mohou u dospělých koní a poníků odchylovat nejvýše o 10% a u mladých koní a hříbat o 20% v závislosti nejen na hmotnosti a vzrůstu, ale i na tělesném stavu. Dle při horkém počasí, při dlouhé jízdě, budeme-li projíždět zastavěnou oblastí nebo očekáváme-li pomalu se pohybující dopravu.

Tab. 3 Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat (37)

Kategorie zvířat		Minimální podlahová plocha na jedno zvíře (m ²)	Minimální rozměry stání na jedno zvíře (m)
Dospělí koně		1,75	0,7 x 2,5
Mladí koně (6 až 24 měsíců)	cesta do 48 hod	1,20	0,6 x 2,0
	cesta nad 48 hod	2,40	1,2 x 2,0
Poníci (výška do 144 cm)		1,00	0,6 x 1,8
Hříbata do 6 měsíců		1,40	1,0 x 1,4

„2.3 Koňovití se nesmějí přepravovat ve vícepodlažních vozidlech kromě případu, kdy jsou zvířata naložena na nejnižší podlaží a v horním podlaží se nenacházejí žádná jiná zvířata. Minimální vnitřní výška oddělení musí být nejméně o 75 cm vyšší, než je výška kohoutku nejvyššího zvířete.

2.4 Nezkrocení koňovití se nesmějí přepravovat ve skupinách čítajících více než čtyři kusy.“ (7)

11.6 Voda, krmení a odpočinek

Voda, krmení a odpočinek jsou nezbytné pro všechna živá zvířata, ale tyto potřeby se značně liší. Řidiči přepravující živá zvířata musí využívat základní dobytkářské schopnosti, aby zjistili, jestli jsou zvířata správně krmena a napájena a že mají potřebný odpočinek. Maximální povolená doba jízdy je dána zákonem.

11.6.1 Voda

Požadavky na vodu klesají:

- Při vlhkém krmení (svěží tráva)
- Při chladnějším počasí
- U zvířat mimo období laktace

Požadavky na vodu stoupají:

- Při suchém krmení (seno, koncentráty)
- Při teplejším počasí
- Při laktaci

Všechna zvířata musí mít až do samotného nakládání přístup k čerstvé vodě. Na krátkých cestách není nezbytné dávat zvířatům vodu během cesty. Čím delší však cesta je, tím je potřeba vody u zvířat vyšší, a je proto zapotřebí jim v příhodných přestávkách vodu podat.

Známky dehydratace:

- Bledé dásně
- Snížená elasticita kůže
- Oblizování povrchu

Obr. č. 11: CRT, zdroj: www.dominika-svehlova.cz

Obr. č. 12: Elasticita kůže, zdroj: www.dominika-svehlova.cz

Metody zjištění stavu hydratace (22):

Metoda CRT, *obr. č. 11*:

CRT je zkratka převzatá z angličtiny (capillary refill time), což znamená čas kapilárního plnění. Informuje nás, zda dobře pracuje srdce a cévy a zda je v cévách dost tekutin (dost krevní plazmy). Toto vyšetření můžeme provést v rámci vyšetření sliznic v dutině ústní. Zatláčeme prstem na dásně, prst oddálíme a na dásni zůstane na chvíli bílý otlak, který rychle opět zrudne (prstem vytlačíme krev z drobných vlásečnic a po oddálení prstu do nich opět krev nateče). Měříme, za jak dlouho se tak stane. Po stlačení prstem má bílý otisk zrudnout do 2 (nanejvýš 3) vteřin. Pokud se čas plnění prodlouží, může se jednat o nějakou poruchu srdce nebo cév (často při těžších kolikách, šoku, selhání srdce), ale může jít i o zmiňovanou dehydrataci.

Pomocí elasticity kůže, *obr. č. 12*:

Kůže koně je pevná, ale ne hrubá a tlustá, jako například u skotu. Není ani tak volná jako u psa či dokonce kočky. Kůže je elastická, tedy pružná, pokud není postižená nějakým zánětem či otokem, nemá na sobě mozoly nebo jiná ztluštění, a obsahuje dostatek elastických vláken a vody. Proto je posuzování elasticity kůže jednou z metod, jak zjistit dehydrataci. Nad lopatkou koně uděláme rukou kožní řasu, vytáhneme a pustíme. Je-li kůže dostatečně elastická, má se kožní řasa ihned vyrovnat.

11.6.2 Krmivo

Požadavky na krmení se liší podle druhu zvířat a délky cesty. Koně je třeba krmit pravidelně a dostatečnou dobu. Trávicí ústrojí je vzhledem k velikosti koně relativně malé, a proto je nutné krmit koně častěji v menších dávkách, aby nedocházelo ke kolikám. Při přepravě koně umístíme do přepravního prostoru dostatek sena, buď do krmného žlabu nebo do sítě na seno. Kůň má možnost si během cesty kdykoliv vzít a ještě se zabaví. Je však nutné podávat i dostatečné množství vody, jelikož suché krmení může vést k dehydrataci, viz *tabulka 4*.

Tab. 4 Denní spotřeba vody / krmiva

	Dospělí koně
Voda v l / zvíře	20-40
Suché krmivo (v % živé hmotnosti zvířete)	2
Koncentrované krmivo (v % živé hmotnosti zvířete)	1,6

11.6.3 Odpočinek

Všechna zvířata si musí před zahájením cesty „odpočinout“. Maximální doba přepravy zvířat je dána zákonem. Základní pravidlem je však, maximální doba přepravy 8 hodin po které následuje 24-hodinový odpočinek.

Domácí koňovití, skot, ovce, kozy a prasata – délka přepravy (7)

„1.1 Požadavky stanovené v tomto oddíle se vztahují na přepravu domácích koňovitých jiných než evidovaných koňovitých a domácího skotu, ovcí, koz a prasat, vyjma leteckou přepravu.

1.2 Délka trvání cesty u zvířat druhů uvedených v bodě 1.1 nesmí překročit osm hodin.

1.3 Maximální délku trvání cesty uvedenou v bodě 1.2 lze prodloužit, pokud jsou splněny doplňkové požadavky kapitoly VI.

1.4 Intervaly krmení a napájení, délka trvání cesty a doba odpočinku při použití silničních vozidel, která splňují požadavky bodu 1.3:

- a) Neodstaveným telatům, jehňatům, kůzlatům a hříbatům na mléčné výživě a neodstaveným selatům musí být po devíti hodinách cesty poskytnuta doba na odpočinek v délce alespoň jedné hodiny, která je dostatečná k podání tekutin a v případě potřeby k nakrmení. Po tomto odpočinku může přeprava pokračovat po dalších devět hodin.
- b) Prasata lze přepravovat po dobu nejvýše 24 hodin. Během cesty musí mít stálý přístup k vodě.
- c) Domácí koňovité lze přepravovat po dobu nejvýše 24 hodin. Během cesty musí být každých osm hodin napájení a v případě potřeby nakrmení.
- d) Všem ostatním druhům zvířat uvedeným v bodě 1.1 musí být po 14 hodinách cesty poskytnut odpočinek v délce nejméně jedné hodiny, zejména pro nakrmení a napojení. Po této přestávce může přeprava pokračovat dalších 14 hodin.

1.5 Po uplynutí stanovených dob musí být zvířata vyložena, nakrmena a napojena a musí jim být poskytnut odpočinek po dobu alespoň 24 hodin.

1.6 Zvířata nesmějí být přepravována po železnici, pokud by maximální délka trvání cesty překročila hodnoty uvedené v bodu 1.2. Pokud jsou však splněny podmínky uvedené v bodech 1.3 a 1.4 s výjimkou doby pro odpočinek, platí délky trvání cesty uvedené v bodu 1.4.

1.7 a) Zvířata nesmějí být přepravována po moři, pokud by maximální délka trvání cesty překročila dobu stanovenou v bodu 1.2, ledaže jsou splněny podmínky uvedené v bodech 1.3 a 1.4 s výjimkou délky trvání cesty a dob odpočinku.

- b) Pokud jsou zvířata přepravována po moři pravidelnou a přímou linkou mezi dvěma zeměpisnými body na území Společenství ve vozidlech naložených na plavidle, aniž by byla z vozidla vyložena, musí se jim poskytnout v přístavu určení nebo v jeho bezprostřední blízkosti odpočinek v délce alespoň 12 hodin, ledaže lze dobu strávená na moři zahrnout do obecného schématu uvedeného v bodech 1.2 až 1.4.

1.8 V zájmu zvířat je možné délky trvání cesty uvedené v bodech 1.3, 1.4 a 1.7 písmenu b) prodloužit o dvě hodiny. Přitom se bere v úvahu zejména blízkost místa určení.

11.7 Schopnost cestovat

Zvířata musí být schopna nastoupit zamýšlenou cestu. V případě pochybností se musíme rozhodnout vždy v zájmu zvířete. Kontrolujeme zdravotní stav zvířat během cesty, např. při zastávkách k doplnění pohonných hmot nebo na jídlo. Při kontrole si všímáme všeho odlišného. Projeví-li se během cesty u některého zvířete zdravotní potíže, uvažujeme o tom, co musíme udělat.

„Je nutná pomoc veterináře, musím mu poskytnout první pomoc, může dokončit cestu, musíme ho oddělit od ostatních?“

Známky zdraví:

- Vzpřímená hlava, vlhké nozdry a čilý vzhled
- Normální pohyby, žádné známky bolesti nebo kulhání
- Normální dýchání, žádný kašel nebo sípání
- Žádné sténání, skřípění zubů nebo prohýbání ve hřbetě
- Suchá čistá srst s leskem a zdravě růžová kůže
- Žádné známky stresu z horka nebo z chladu
- Normálně jí a pije
- Světle a slámově zbarvená moč
- Tuhá stolice, bez průjmu či známek zácpy

Podmínky pro přepravu:

1. Zvířata mohou být přepravována pouze tehdy, jsou-li pro plánovanou cestu způsobilá, a všechna zvířata musí být přepravována za podmínek, které zaručují, že nedojde k jejich zranění nebo zbytečnému utrpení.
2. Poraněná zvířata a zvířata s fyziologickými potížemi nebo patologickými stavy se nepovažují za způsobilá k přepravě, zejména pokud:
 - se bez bolesti nebo pomoci nemohou sama pohybovat;
 - mají velké otevřené rány nebo výhřezy;
 - jde o březí zvířata, u nichž již uplynulo 90 % či více očekávané doby březosti, nebo samice, které porodily v předcházejícím týdnu;
 - jde o novorozená zvířata, která ještě nemají úplně zahojený pupek;

Požadavky tohoto odstavce se nevztahují na evidované koňovité, pokud je účelem cesty zlepšení hygienických a životních podmínek při porodu, nebo pro nově narozená hříbata s evidovanými klisnami za předpokladu, že v obou případech jsou zvířata trvale doprovázena průvodcem, který se jim během cesty věnuje.

3. Nemocná nebo poraněná zvířata však lze považovat za způsobilá k přepravě, pokud:
 - jsou zraněna nebo nemocná lehce a přeprava jim nepřivodí další utrpení; v případě pochybností je nutno konzultovat veterinárního lékaře;
 - jsou přepravována za účelem směrnice Rady 86/609/EHS (1), jestliže je nemoc nebo poranění součástí výzkumného programu;
 - jsou přepravována pod veterinárním dohledem kvůli veterinárnímu ošetření nebo stanovení diagnózy. Tato přeprava se však povolí jen tehdy, pokud dotyčným zvířatům není způsobeno zbytečné utrpení nebo není s nimi špatně zacházeno;
 - jde o zvířata, která podstoupila veterinární zákrok v souvislosti s praktikami jako je kastrace, za předpokladu, že rány byly úplně zahojeny.
4. Pokud zvířata onemocní nebo se poraní během přepravy, musí být oddělena od ostatních a musí jim být poskytnuta první pomoc, jakmile je to možné. Musí jim být poskytnuto vhodné veterinární ošetření, a je-li to nezbytné, musí být nutně porážena nebo usmrcena tak, aby jim nebylo způsobeno zbytečné utrpení.
5. Přepravovaným zvířatům se nesmějí podávat sedativa, pokud to není nezbytně nutné k zajištění dobrých životních podmínek zvířat, a v tom případě pouze pod veterinárním dohledem.

Přeprava nemocných nebo zraněných zvířat:

Hlavní otázka při rozhodování o tom, zda má být nemocné nebo zraněné zvíře odesláno na jatka nebo do veterinárního střediska, zní:

„Lze ho přepravovat, aniž by bylo vystaveno zbytečné bolesti nebo úzkosti?“

Je třeba zvážit několik bodů:

- Lze zvíře naložit bez použití síly a aniž bych mu způsobil další utrpení?

- Může zvíře pohodlně nést svou váhu na všech čtyřech nohách, a pokud zřejmě vydrží stát celou cestu na nohou, nebude přitom pociťovat bolest nebo úzkost?
- Jak dlouho bude cesta trvat?
- Jaký je stav silnice, po které budu zvíře přepravovat?
- Zhorší se výrazně stav zvířete během doby, než dorazí na jatka nebo do veterinárního střediska?
- Jsou nedaleko nějaká jatka nebo veterinární středisko, kde by zvíře přijali?
- Lze se o zvíře během této cesty uspokojivě starat?
- Lze mu poskytnout vhodnou podložku nebo podestýlku?

Pokud některá z těchto otázek vyvolává pochybnosti, pak by se mělo zvíře ošetřit nebo porazit přímo tam, kde se nachází. V současné době je na trhu dostupná tzv. Horse Emergency, které vám rozhodování ulehčí. V koňské sanitce je možné převést zraněné zvíře bez dalších následků, které se dříve přidávaly k samotnému zranění. Více v samostatné kapitole Horse Emergency.

11.8 Nakládání a vykládání

Nakládání živých zvířat do vozidla je jednou z nejobtížnějších manipulačních procedur. Když pomíneme koně, málokteré hospodářské zvíře prochází nakládání natolik často, aby se učilo ze zkušeností, a proto ošetřovatelé často pracují s netrénovanými a nervózními zvířaty. Nakládání živých zvířat může být procesem plným stresu. Zvířata mohou být popudlivá a riziko úrazu jak pro ošetřovatele, tak pro samotné zvíře může být vysoké.

Samotné nakládání:

- Odstraníme vše, co by mohlo zvíře odradit nebo spláshit
- Zkontrolujeme, zda je zvíře schopné přepravy
- V případě potřeby osvětlíme vnitřní prostory vozidla
- Vyhýbáme se hluku, spěchu a panice
- Je nutné být důrazný, ale neztratit sebeovládání!
- Při přesunování zvířat musíme být klidní a dopřát si dost času

Nakládání a vykládání může být z hlediska stresu nejnáročnější částí procesu přepravy. U koní je to jednodušší z toho důvodu, že jako jediní z hospodářských zvířat cestují relativně pravidelně. Samotné nakládání a vykládání se dá trpělivým a opakovaným cvičením naučit. Toto lze dovést až k dokonalosti tím, že kůň bude schopen nastoupit i sám na povel.

12. Souprava pro přepravu koní

Na všech větších akcích, kde jsou přítomni koně, jsou k vidění různé druhy vozidel či souprav, ve kterých byli koně dopraveni. Ať už se bude jednat o nejčastější způsob, automobil se zapřaženým vozíkem, speciální dodávky až po kamiony různé velikosti.

„Alle Fahrzeuge für den Pferdetransport müssen gewisse Mindestanforderungen an Sicherheit, Leistung, Zweckmäßigkeit, Fahrkomfort und wenigstens minimale Geländetauglichkeit erfüllen, weil man oft auf feuchten Wiesen parken oder auf einer matschigen Weide umkehren muss.“ (3)

Všechna vozidla pro přepravu koní musí splňovat určité minimální požadavky na bezpečnost, výkon, pohodlí, komfort, a alespoň minimální terénní schopnosti, protože často musíme parkovat na vlhkých loukách nebo se otáčíme na blátivých pastvinách.

12.1 Druhy vozidel

V případě, že se rozhodneme pro tu nejčastější variantu přepravy koní, a to vozík tažený automobilem, musíme si uvědomit způsob i účel, jakým budeme vozidlo používat. Neexistuje totiž vozidlo, které utáhne těžký vozík na dlouhé vzdálenosti, bude mít nízkou spotřebu, bude hezké, bude mít komfortní jízdní vlastnosti, bude mít optimální velikost i do běžného provozu a bude v něm i dostatek místa pro naložení jezdeckého vybavení a ještě dostatek místa pro více osob.

Pravidelné ježdění s koňmi (26):

- Terénní vůz – má pevný rám, ve kterém je namontovaný motor, převodovka, zpravidla i tuhé nápravy a na něm přidělané díly karosérie i tažné zařízení, např. Land Rover, Nissan Patrol, Terrano, Toyota Land Cruiser, a další. Výhodou je pevná, stabilní

konstrukce, váha vozidla vzhledem k váze naloženého vozíku, volitelný pohon 4x4, dlouhá životnost, dostupnost náhradních dílů. Nevýhodou je vyšší spotřeba, horší manipulace v městském provozu a jistý nekomfort. Tato vozidla jsou koncipována jako pracovní, tudíž nemůžeme čekat úplně pohodné posezení a odpružení vozidla.

- Dodávka či minibus – výhodou je velikost a variabilita vnitřního prostoru, pohodlí při dlouhých cestách i pro vícečlennou posádku. Relativní konstrukční jednoduchost a dostupnost dílů, tak jako u terénních aut. Nevýhodou je měkká konstrukce, vesměs použití pouze předního náhonu, kdy při pravidelném využívání vozidla dochází na hnané nápravě k vyššímu opotřebením, které může mít za následek zhoršení jízdních vlastností a ovladatelnosti vozidla. Vyšší finanční nákladovost při servisování takového vozidla.

Výhodou je robustnost těchto vozidel, jejich váha, řízení a hlavně brzdy. V případě velkého a těžkého vozidla nehrozí v krizové situaci, např. prudký boční závan větru, tlaková vlna protijedoucího kamionu či panika koně ve vozíku, že nebude v našich silách celou soupravu zvládnout.

Občasné převezení koně (26):

- SUV – výhodou je náhon 4x4, spousta elektroniky, která pomáhá řidiči s bezpečnou jízdou (ABS, EDS, ESP), výkon, váha auta vůči vozíku, brzdy. Nevýhody absence pevného rámu, spousta elektroniky, která znemožňuje případnou opravu přímo na silnici, vysoké nároky na servis. Mercedes ML, BMW X5, Volvo XC90
- Velké rodinné auto – výhodou je normální použití v běžném provozu, spotřeba, prostor a komfort pro pasažéry. Nevýhodou je velké opotřebením brzd, spojky, motoru, , přední nápravy. Je nutné si dávat pozor na splnitelnost těchto vozidel, jelikož ne všechny se budou hodit pro tahání vozíků. Škoda Octavia sice může táhnout vlek, pro jednoho koně, ale co s touto soupravou uděláte když se do vás opře boční vítr?!?

12.2 Druhy vozíků

Opět záleží kolik jsme do pořízení vozíku ochotni investovat. Dají se samozřejmě pořídit i vozíky levnější, ale otázkou bude, jestli budou také kvalitní. Je důležité se zaměřit na

několik aspektů, které nám při výběru vozíku budou nápomocny natolik, abychom zakoupili kvalitní vozík.

Při otevření zadní rampy, nesmí být sklon moc velký, na rampě musí být protiskluzová guma, nebo alespoň guma se zářkami, tak aby kůň při nastupování neupadl. Rampa nesmí být olemovaná ničím ostrým, protože při nastupování může koni sklouznout noha z rampy a mohl by se ošklivě pořezat.

V prostoru pro koně musí být vše bytelné. Žádné efektní lištičky, které se můžou při prvním hrábnutí koně utrhnout a opět koně zranit. Další, co bychom měli prohlédnout je kvalita provedení sedlovny a žlabu. Zda je z dostatečně pevného materiálu, aby když kůň přeskočí přední zábranu a postaví se do žlabu, tak aby se nepropadl a opět se nepořezal o roztříštěný laminát.

A v případě laminátové střechy, je opět důležité prohlédnout její zpracování, neboť se sem tam na závodech objeví vozík, který má střechu popraskanou, což je opět velice nebezpečné pro přepravovaného koně.

Druhy vozíků (3):

- Překližkové, s překližkovou podlahou a plachtovou střešou
- Překližkové, s kombinovanou podlahou (hliník, dřevo, laminát) a plachtovou střešou
- Překližkové, s překližkovou nebo kombinovanou podlahou a laminátovou střešou
- Překližkové, s hliníkovou podlahou a plachtovou nebo laminátovou střešou
- Celolaminátové
- Hliníkové, s hliníkovou, dřevěnou nebo kombinovanou podlahou a plachtovou, laminátovou nebo hliníkovou střešou

Nejdůležitějším prvkem na vozíku jsou brzdy. I zde si při pořizování vozíku můžete vybrat z různých systémů. Ať už od firmy AL-KO, která se zabývá mimo jiné širokým sortimentem pro zahrádkáře a kutily. Nebo o firmy Knott, která se specializuje na podvozky a brzdové systémy vozíků (27).

A jak že je to s tou vyšší rychlostí, kterou mají některé vozíky napsanou v TP? Při jízdě s přípojným vozidlem je povolena maximální rychlost 80 km/hod. V případě, že je údaj o

vyšší rychlosti napsán v TP, můžeme jet rychlostí vyšší, ale s ohledem na pravidla silničního provozu. A zároveň s ohledem na bezpečnost přepravovaných koní. Tudíž je pravděpodobnější, že vyšší rychlost využijeme spíše při cestě s prázdným vozíkem.

12.2.1 Porovnání vozíků

V *tabulce 5* je porovnání vozíků, které můžete potkat na závodech. Tabulka je z důvodu rozsáhlosti zařazena v *příloze č. 9*.

12.3 Ostatní vozidla

Výrobci vyrábějí i speciální malé přepravníky - dodávky, které jsou sice dražší záležitostí při počáteční investici, ale dají se řídit pouze s řidičským oprávněním skupiny B. To je velice lákavé. Nabízí se nám tedy možnost úspory při pořízení řidičského oprávnění, prostor, který je určený pro koně je dostatečně veliký, takže s takovým autem můžeme ledacos přepravit. Dál výrobce Tvrdí, že není nutný tachograf, tedy ani karta řidiče, přestávky v jízdě. Zatím pouze samá pozitiva. Kde je tedy ale...?

Samotné vozidlo bez nákladu váží 2200 až 2500 kg. Osádka vozidla, tři dospělých lidí, váží cca 250 kg, sedla, deky a ostatní vybavení na více denní závody, včetně krmení pro koně bude mít okolo 300 kg. Při naložení dvou menších sportovních koní vázících okolo 500 kg, jsme na celkové váze 3750 kg. A co když budeme mít koně těžší? Průměrný parkurový či drezurní kůň má okolo 600 kg? Na závodech jsem viděl i koně, který bude mít okolo 700 kg. Co když budu chtít vézt dva takové? Rázem jsme na váze 4150 kg. Výrobce uvádí, že všechna tato speciální vozidla mají max. váhu do 3500 kg!!! (26)

Při kontrole na hraniční přechodu, na silnici celní správou, eventuálně policií, která vás zváží, bude problém na světě, jelikož nebude splňovat vůbec nic. Nemáte správné řidičské oprávnění, v případě, že vás zváží na dálnici, nemáte zaplacené mýto, byť máte dálniční známku, máte překročenou maximální povolenou hmotnost, tudíž jste přeloženi. Kde máte tachograf, kartu řidiče, školení řidičů profesionálů? V tom lepším případě Vám dají jen pokutu. V tom horším budou požadovat složení jednoho koně a až poté budete moci pokračovat v cestě. Ale co když uložím jednoho koně a zůstane mi naložený druhý 700 kg kůň. Budu pořád váhově přes limit...

Zřejmě si musím při pořizování takového speciálního přepravníku dobře propočítat, jaké koně a za jakých podmínek budu přepravovat. Eventuelně můžu sáhnout hlouběji do kapsy a pořídit si malý kamion, který je uzpůsobený přepravě těžších koní. A připlatit si za řidičské oprávnění.

Speciálně upravené kamiony jsou k vidění stále častěji. Záleží jen na nás, jak velký si pořídíme. Luxusně vybavený kamion skýtá i perfektní zázemí pro osádku. Od malé koupelny se záchodem, až po skládací postele, tudíž není problém vyrazit na vícedenní závody bez zajišťování dalšího ubytování. K další výhodě kamionu patří možnost připojení vozíku pro jednoho nebo dva koně. Nevýhodou je vysoká pořizovací hodnota a drahý servis v případě poruchy.

13. Požadované versus reálné

Při přepravě koní je potřeba nejen umět správně a bezproblémově koně naložit, ale také ho bezpečně převézt. Máme jasno, co se týká řidičských oprávnění, spojitelnosti vozidel, které další doklady potřebujeme. Jak máme zacházet s koněm při nakládání a vykládání, jaké jsou jeho nároky při přepravě, kolik potřebuje tekutin, jak poznat dehydrataci. Víme, jakou můžeme jet rychlostí, jaké auto a vozík si vybrat.

Ale funguje to tak opravdu i v praxi? Něco málo napoví *obrázky č. 13 až 19*.

Obr. č. 13: Spojitelnost vozidel,
zdroj: www.prepravakoni.cz

Obr. č. 14: V kufru..., zdroj: www.plampalacka.cz

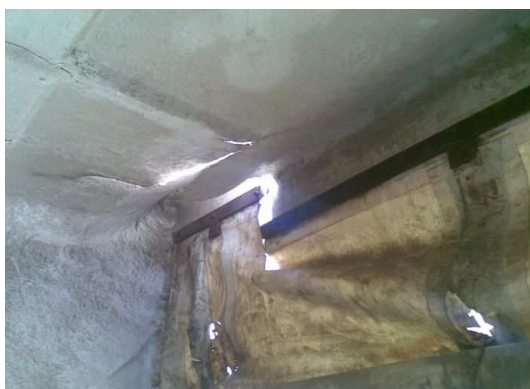
Obr. č. 15: V dodávce..., zdroj: www.prepravakoni.cz

Obr. č. 16: Narychlo přivázané bočnice, zdroj: www.prepravakoni.cz

Obr. č. 17: Děravá podlaha, zdroj: www.ebay.de

Obr. č. 18: Prasklá střecha, zdroj: www.prepravakoni.cz

Obr. č. 19: Ostré hrany, zdroj: www.prepravakoni.cz

14. Následky

Následky mohou být katastrofální. Nejen že můžeme způsobit poranění svého koně, které bude neslučitelné s jeho dalším životem. Můžeme naším chováním způsobit dopravní nehodu při níž budou zraněni nebo usmrceni i další účastníci.

Naše neznalost, laxnost či dokonce úmyslné nerespektování všech těchto zásad, se nám můžeme draze nevyplatit. Zaplatíme v podobě zničeného vozíku a auta, poraněného koně, jehož následná léčba se bude šplhat po desetitisících korunách výš a výš. Nebo o našeho miláčka přijdeme úplně. V případě dalších účastníků nehody, se budeme muset finančně vyrovnat i s nimi.

V případě nehody či poranění, které bude vyžadovat další ošetření na veterinární klinice a speciální přepravu koně, můžeme využít služeb Horse Emergency – koňské záchranky.

Obr. č. 20: Nehoda č.1
zdroj: www.thesunchronicle.com

Obr. č. 21: Nehoda č. 2
zdroj: www.myfoxphoenix.com

Obr. č. 22: Vyproštění koně,
zdroj: www.pozary.cz/clanek/42412-prepravni-vozik-se-prevratil-i-s-konem

Obr. č. 23: Šťastný konec,
zdroj: www.capitalbay.com

15. Speciální přepravy - Horse Emergency

Projekt 1. Záchrané služby koní, hospodářských a ZOO zvířat Horse Emergency je nestátní nezisková záchraná organizace provozující první mobilní ambulanci na záchranu zraněných, nemocných nebo týraných velkých zvířat na území střední a východní Evropy. Jejím cílem je co možná nejvíce zlepšit pohodu (welfare) postižených zvířat během

manipulace při záchranných akcích, při transportu a co nejrychleji a nejhumánněji dopravit zraněné či nemocné zvíře do bezpečí, či k odbornému ošetření.

Motivací pro tým z Horse Emergency jsou skvělé zkušenosti s podobnými záchrannými službami v zahraničí.

Již dnes vám může nabídnout jedinečnou a profesionální službu záchrany zvířat, akutní transport a speciální zásahy. V současné době disponuje tým jednou speciálně vybavenou sanitkou, která vyjíždí z brněnské Kliniky chorob koní. Budoucnost však spatřují v rozšíření týmů do jednotlivých regionů ČR a popř. i do okolního zahraničí, kde tato služba zatím neexistuje. Horse Emergency je plnohodnotnou součástí Integrovaného záchranného systému Jihomoravského kraje (IZS JmK).

Veterinární záchranná služba koncepčně funguje jako kterékoliv jiné záchranné vozidlo pro lidi.

Zajišťuje:

Akutní rychlou veterinární pomoc - u případů bezprostředně ohrožujících život zvířete. Hlavním úkolem je vyproštění zvířete z nebezpečné situace, odborná první pomoc na místě události, stabilizace a převoz pacienta s odbornou posádkou (v doprovodu majitele zvířete) a předání na příjmu veterinární kliniky.

Akutním převozem se rozumí zejména:

- Transport zraněného zvířete po vyproštění - např. zapadlého v nevhodném terénu nebo uvízlého ve stísněném prostoru, po autonehodě, po živelné pohromě apod.
- Transport koně s kolikou – musí být co nejrychleji dopraven na kliniku! Optimální dojezdový čas do 60 minut. V rámci jihomoravského kraje můžete volat dispečink. V ostatních případech odveďte koně jakýmkoliv nejdostupnějším přepravníkem k odbornému zákroku.
- Transport v závěsné konstrukci – převoz velkých zvířat s těžkým poraněním končetin (zchvácení kopyt, povrchová zranění, zlomeniny, poranění šlach a úponů), nebo zvířata, která nemohou během jízdy sama kontrolovaně stát (ataxie, otrava, porucha krevního oběhu, porucha centrálního nervového systému, celkové vysílení organismu)

- Přeprava vleže – ve stabilizované poloze vleže je možné převážet nehybná zvířata v hluboké nebo krátkodobé narkóze, s použitím speciální polstrované podložky pro transport velkých zvířat

Dále pak:

- Neakutní prevoz pacientů - dopředu plánovaná přeprava handicapovaných (zraněných, léčených, nemocných) zvířat k veterinárnímu vyšetření a zpět, z důvodu změny majitele nebo ustájení, prevoz mezi veterinárními klinikami, odvoz na rekonvalescenci apod.
- Pohotovostní služba - při důležitých jezdeckých událostech – rovinové, překážkové a vytrvalostní dostihy, všestrannost, historické akce (rekonstrukce bitev), filmová natáčení jezdeckých scén, zákroky jízdny policie atd., zkrátka všude tam, kde se koně dostávají do nebezpečných a rizikových situací
- Stavění ležících koní na nohy - zejména u starých a vyčerpaných zvířat. Postavení na nohy je zajištěno pomocí závěsné konstrukce a speciální zvedací popruhové sítě. Jde o náročnou a nebezpečnou práci, která vyžaduje zkušenosti a znalosti, z toho důvodu musí být vždy přítomen zkušený záchranář velkých zvířat.
- Zapůjčení a konzultace závěsu ve stáji - zapůjčení speciálního veterinárního závěsu do vaší stáje. V případě, že je pacient ošetřován místním veterinářem doma - např. při našťípnutí kosti, zchvácení kopyt, otrava atd. Koně s podobnou diagnózou si nesmí lehnout, protože při vstávání hrozí další zhoršení stavu. Instalací závěsného zařízení ve stáji dopřejete svému koni možnost odpočinku. Je nutné dopředu zajistit traverzu nebo hák s patřičnou nosností

Oblastí působení Horse Emergency je zejména Česká republika a dále Slovensko, Rakousko a Polsko, kde podobné zařízení zatím nefunguje. Pokud zkušební provoz a poptávka potvrdí dosavadní předpoklady, plánuje se postupné rozšíření podobných sanitek i do dalších regionů, a to hlavně kvůli zmenšení dojezdových vzdáleností.

Obr. č. 24: Logo,
zdroj: www.konskazachranka.cz

Obr. č. 25: Závěsná konstrukce č.1,
zdroj: www.konskazachranka.cz

Obr. č. 26: Asistence na Velké pardubické,
zdroj: www.konskazachranka.cz

Obr. č. 27: Závěsná konstrukce č. 2,
zdroj: www.konskazachranka.cz

Obr. č. 28: Transport vleže,
zdroj: www.konskazachranka.cz

16. Závěr

„Lze se mnoho naučit, ale mnohé zůstává otázkou talentu nebo instinkt. To platí i při zacházení s koněm. Můžeme lidi rozdělit do tří kategorií. Někteří lidé mají pocit, jakoby koni skoro rozuměli, druzí se to musí naučit. Třetí kategorie kombinuje obě metody. Nakonec, koni je to pravděpodobně jedno, kde člověk získá znalosti a zkušenosti, důležité je, jestli s ním zacházet dobře a správně.“

Ve svojí bakalářské práci jsem se snažila shrnout dostupné informace tak, aby i nezavěšený člověk byl schopný se v nich vyznat a mohl se jimi řídit. Ono vyznat se v legislativě, která je pro většinu normálních lidí psaná cizí řečí, je mnohdy složité. Navíc když legislativa má značné mezery, díky kterým si danou problematiku může každý vyložit po svém. A tím nahrávat nekorektnímu jednání.

Zásadní problém, na který mnozí lidé narážejí, je v nepřesné vysvětlení problematiky řídičských průkazů. K osvětlení došlo až po zpracování článku panem Čechovským, který byl zveřejněn na internetu. Bohužel vám tuto problematiku mnohdy nedokáží objasnit ani v autoškole. A co je zarážející, mnohdy ani sami policisté netuší, jak by to mělo být.

V průběhu ledna vešla v platnost novela silničního zákona. Tuto novelu považují za nepovedenou, jelikož se v některých bodech neslučuje se nařízeními EU, které jsou jí nadřazeny, a tím pádem musí být přepracována.

Další zásadní problém, který je dosti často kritizován, je problematika rozlišení soukromé a komerční přepravy. V okamžiku, kdy si povezu sama svého koně do vedlejší vsi na závody, umístíme se a dostanu cenu v peněžní podobě, jejíž výše mi maximálně pokryje náklady vynaložené na zaplacení startovného a případně cestovní výdaje, tak jsem dosáhla určitého zisku a tím pádem se již jedná o komerční přepravu a měla bych správně splňovat určité povinnosti.

Školení vedoucí k získání Osvědčení o způsobilosti řidičů a průvodců je jistě důležité, ale díky tomu, že pojem „zvířata“ je široký, naráží spousta absolventů tohoto školení na to, že se v rámci přednášek naučí manipulovat spíše s rybičkami než s koňmi. Bohužel jsou tyto kurzy univerzální.

Bohužel k nekorektnímu jednání mnohdy dochází i ze strany zákazníků, kteří si objednájí služby profesionálního přepravce. Tak jako chrání zákon spotřebitele, tak by měl existovat zákon, který by chránil poskytovatele služeb, neboť takovým to jednáním přepravce přichází o čas, který mohl být vynaložen efektivněji a zároveň i o zisk.

Pokud by došlo k zapracování výše uvedených problémů do současné legislativy a jejímu následnému důslednějšimu kontrolování, jistě by z našeho okolí zmizely případy, kdy dochází k nekorektnímu jednání, které se mnohdy vymyká všem výše uvedeným podmínkám a normám a hraničí s hazardováním se zdravím a životy ostatních, koní i lidí.

SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Monografie, učebnice:

1. Dušek, J. 2011. Chov koní. Brázda. 400 s. ISBN: 9788020903884
2. Duruttya, M. 2005. Velká etologie koní. Hipo-Dur. 260 s. ISBN: 8023950886
3. Haller, M. 2012. Pferde sicher transportieren. Stocker Verlag. 126 s. ISBN: 9783702013509.
4. Humane Pond W.G. 2000. Cesta vpřed – Péče o přepravovaná živá zvířata. Humane Slaughter Association. 23 s. ISBN: 1871561132
5. Jebavý, L. 2009. Etika chovu zvířat. Česká zemědělská univerzita. 206 s. ISBN: 8021320303
6. National Research Council. 1996. Guide for the Care and Use of Laboratory Animals, National Academy Press. 125 s. ISBN: 0309053773

Nařízení EU a ČR:

7. Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/1997. S tímto nařízením se musí seznámit především osoby, které vykonávají činnosti související s přepravou zvířat
8. Nařízení Rady (ES) č. 1040/2003, kterým se mění Nařízení (ES) č. 1255/1997
9. Nařízení Rady (ES) č. 411/1998 na ochranu zvířat pro silniční vozidla
10. Nařízení Vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat

Zákony:

11. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání
12. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
13. Zákon č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
14. Zákon č. 243/1997 Sb., kterým se mění Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání

15. Zákon č. 162/1993 Sb. kterým se mění a doplňuje Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání
16. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)

Vyhlášky:

17. Vyhláška č. 296/2003 o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých veterinárních činností
18. Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
19. Vyhláška č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě
20. Vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Elektronické a internetové zdroje:

21. Vyjádření k právní úpravě povinností při přepravě zvířat, včetně koní, z hlediska ochrany zvířat. [online]. Praha Ministerstvo zemědělství, vydáno 5.2.2009 Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/file/1638/Jak_preprava_zvirat_1_.pdf>
22. MVDr. Dominika Švehlová. [online]. Dostupné z <<http://www.dominika-svehlova.cz/nemoci19.asp>>
23. Horse Emergency. [online]. Dostupné z <<http://www.konskazachranka.cz>>
24. Alltech FEI WEG 2010: Největší manévry koní od napoleonských válek. [online]. Vydáno 26.9.2010 Dostupné z <<http://www.equichannel.cz/alltech-fei-weg-2010-nejvetsi-manevry-koni-od-napoleonskych-valek>>
25. Čechovský Pavel, Řidičské průkazy. [online]. Vydáno 1.1.2010 Dostupné z <<http://www.ifauna.cz/archiv/rocnik/16/cislo/13/clanek/3422/ridicske-prukazy/?r=kone>>
26. Förchtgott Tomáš, Víte, čím tahat přepravníky? [online]. Vydáno 8.3.2012 Dostupné z <<http://www.equichannel.cz/vite-cim-tahat-prepravniky>>
27. Förchtgott Tomáš, Vozíky, přívěsy, přepravníky... [online]. Vydáno 3.4.2012 Dostupné z <<http://www.equichannel.cz/voziky-privesy-prepravniky>>
28. Förchtgott Tomáš, Půjčit (si), či nepůjčit vozík na koně? [online]. Vydáno 15.5.2012 Dostupné z <<http://www.equichannel.cz/pujcit-si-ci-nepujcit-vozik-na-kone>>
29. Ebay.de [online]. Dostupné z <<http://kleinanzeigen.ebay.de/anzeigen/s-anzeige/boeckmann-pferdeanhaenger/101891179-276-4732>>

30. Get you wings [online]. Dostupné z
<http://www.getyourwings.com.au/photos_show.php?id=8>
31. Čechovský Pavel, Horse taxi [online]. Dostupné z
<<http://www.prepravakoni.cz/foto.php>>
32. Křivá Ivana, Plamp [online]. Dostupné z <<http://www.plampalacka.cz/prijezd-poniku-1/>>
33. Převravní vozík se převrátil i s koněm [online]. Vydáno 14.5.2011 Dostupné z
<<http://www.pozary.cz/clanek/42412-prepravni-vozik-se-prevratil-i-s-konem/>>
34. Bureš, T. Sdružení rozcestníků [online]. Vydáno 6.3.2008 Dostupné z
<<http://sdruzenirozcestnik.cz/?p=27&i=i0017>>
35. Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 v originálním znění - Council Regulation (EC) No 1/2005. Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005R0001:en:NOT>>
36. Průkaz koně. Vydáno 14.4.2011. Dostupné z
<<http://www.ifauna.cz/kone/forum/r/detail/716142/prukaz-kone>>
37. Příručka osvědčených postupů. Vydáno 2007. Dostupná
z<http://eagri.cz/public/web/file/49662/Prir_osv_post2007.pdf>

Osobní sdělení:

38. Čechovský Pavel, přednáška Přeprava koní, konaná dne 26.2.2013

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1:	Nákladní vůz pro přepravu zvířat	12
Obrázek 2:	Vůz pro přepravu zvířat s brzdařskou budkou	12
Obrázek 3:	Nakládání koně č. 1	13
Obrázek 4:	Nakládání koně č. 2	13
Obrázek 5:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 6:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 7:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 8:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 9:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 10:	Průběh nakládání při letecké přepravě koní	14
Obrázek 11:	CRT	39
Obrázek 12:	Elasticita kůže	39
Obrázek 13:	Spojitelnost vozidel	49
Obrázek 14:	V kufru	49
Obrázek 15:	V dodávce	49
Obrázek 16:	Narychlo přivázané bočnice	49
Obrázek 17:	Děravá podlaha	50
Obrázek 18:	Prasklá střecha	50
Obrázek 19:	Ostré hrany	50
Obrázek 20:	Nehoda č. 1	51
Obrázek 21:	Nehoda č. 2	51
Obrázek 22:	Vyproštění koně	51
Obrázek 23:	Šťastný konec	51
Obrázek 24:	Logo Horse Emergency	53
Obrázek 25:	Závěsná konstrukce č. 1	54
Obrázek 26:	Asistence na Velké pardubické	54
Obrázek 27:	Závěsná konstrukce č. 2	54
Obrázek 28:	Transport vleže	54

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Seznam akreditovaných školících středisek	23
Tabulka 2:	Základní fyziologické ukazatele pro posouzení zdravotního stavu koně	37
Tabulka 3:	Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat	38
Tabulka 4:	Denní spotřeba vody / krmiva	40
Tabulka 5:	Porovnání vozíků	Přílohy

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce
- Příloha 2: Převravec – TYP 1
- Příloha 3: Rejstřík vozidla pro přepravu zvířat
- Příloha 4: Převravec – TYP 2
- Příloha 5: Kniha jízd
- Příloha 6: Průkaz koně
- Příloha 7: Veterinární osvědčení k přemístění zvířete
- Příloha 8: Označení – TRANSPORT ZVÍŘAT
- Příloha 9: Tabulka 5 – Porovnání vozíků

PŘÍLOHY

Příloha 1: Osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce

**Osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce
podle čl. 17 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2005**

Certificate of competence for drivers and attendants
pursuant to Article 17(2) of Council Regulation (EC) No 1/2005

1. IDENTIFIKACE ŘIDIČE / PRŮVODCE DRIVER / ATTENDANT IDENTIFICATION		
1.1 Příjmení Surname		
1.2 Jméno (jména) First names		
1.3 Datum narození Date of birth	1.4 Místo a země narození Place and country of birth	1.5 Státní příslušnost Nationality
2. OSVĚDČENÍ ČÍSLO CERTIFICATE NUMBER		
2.1 Toto osvědčení je platné do This authorisation is valid until		
3. SUBJEKT VYDÁVAJÍCÍ OSVĚDČENÍ BODY ISSUING THE CERTIFICATE		
3.1 Název a adresa subjektu, který osvědčení vydal Name and address of the body issuing the certificate		
3.2 Telefon Telephone	3.3 Fax Fax	3.4 E-mail Email
3.5 Datum Date	3.6 Místo Place	3.7 Razítko Stamp
3.8 Jméno a podpis Name and signature		

OSVĚDČENÍ O ZPŮSOBILOSTI PRO ŘIDIČE A PRŮVODCE CERTIFICATE OF COMPETENCE FOR DRIVERS AND ATTENDANTS		SUBJEKT VYDÁVAJÍCÍ OSVĚDČENÍ BODY ISSUING THE CERTIFICATE	
IDENTIFIKACE ŘIDIČE / PRŮVODCE DRIVER / ATTENDANT IDENTIFICATION		Název a adresa subjektu, který osvědčení vydal Name and address of the body issuing the certificate	
Příjmení Surname		Telefon Telephone	Datum Date
Jméno (jména) First names		Fax Fax	Místo Place
Datum narození Date of birth		E-mail Email	Razítko Stamp
Místo a země narození Place and country of birth		Jméno a podpis Name and signature	
Státní příslušnost Nationality			
OSVĚDČENÍ ČÍSLO CERTIFICATE NUMBER			
Toto osvědčení je platné do This authorisation is valid until			

Příloha 2: Přepravce – TYP 1

1. POVOLENÍ PŘEPRAVCE Č.		
2. IDENTIFIKACE PŘEPRAVCE		TYP 1 NEPLATNÝ PRO DLOUHOTRVAJÍCÍ CESTY
2.1 Obchodní firma		
2.2 Adresa		
2.3 Město	2.4 PSČ	2.5 Členský stát
2.6 Telefon	2.7 Fax	2.8 E-mail
3. POVOLENÍ OMEZENÉ NA URČITÉ		
Druhy zvířat ☐		
Druhy přepravy ☐		
Upřesněte:		
Toto povolení je platné do		
4. ORGÁN VYDÁVAJÍCÍ POVOLENÍ		
4.1 Název a adresa orgánu		
4.2 Telefon	4.3 Fax	4.4 E-mail
4.5 Datum	4.6 Místo	4.7 Úřední razítko
4.8 Jméno a podpis příslušného úředníka		

Příloha 4: Přepravce – TYP 2

1. POVOLENÍ PŘEPRAVCE Č.		
2. IDENTIFIKACE PŘEPRAVCE		TYP 2 PLATNÝ PRO VŠECHNY CESTY VČETNĚ DLOUHOTRVAJÍCÍCH
2.1 Obchodní firma		
2.2 Adresa		
2.3 Město	2.4 PSČ	2.5 členský stát
2.6 Telefon	2.7 Fax	2.8 E-mail
3. ROZSAH PLATNOSTI POVOLENÍ OMEZENO NA URČITÉ		
druhy zvířat ☐		
druhy přepravy ☐		
Upřesněte:		
Toto povolení je platné do		
4. ORGÁN VYDÁVAJÍCÍ POVOLENÍ		
4.1 Název a adresa orgánu		
4.2 Telefon	4.3 Fax	4.4 E-mail
4.5 Datum	4.6 Místo	4.7 Úřední razítko
4.8 Jméno a podpis příslušného úředníka		

ODDÍL 2: MÍSTO ODESLÁNÍ / SECTION 2: PLACE OF DEPARTURE

1. CHOVATEL v místě odeslání - jméno a adresa (pokud se nejedná o organizátora uvedeného v oddíle 1) ^(a) KEEPER at the place of departure – Name and address (if different from the organiser mentioned in section (1)) ^(a)		
2. Místo a členský stát odeslání ^(b) Place and Member State of departure ^(b)		
3. Datum a čas naložení prvního zvířete ^(b) Date and time of first animal loading ^(b)	4. Počet naložených kusů ^(b) Number of animals loaded ^(b)	5. Identifikace dopravního prostředku Identification of the means of transport
6. Já, chovatel zvířat v místě odeslání, tímto prohlašuji, že jsem byl přítomen naložení zvířat. Podle mého vědomí byla výše uvedená zvířata v době naložení způsobilá k přepravě a zařízení a postupy pro zacházení se zvířaty byly v souladu s nařízením (ES) č. 1/2005 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností. I, the keeper of the animals at the place of departure, hereby declare that I have been present at the loading of the animals. According to my knowledge, at the time of loading the above mentioned animals were fit for transport and the facilities and procedures for handling the animals were in accordance with the provisions of Regulation (EC) No 1/2005 on the protection of animals during transport and related operations.		
7. Podpis chovatele v místě odeslání / Signature of the keeper at the place of departure		
8. DOPLŇKOVÉ KONTROLY PŘI ODJEZDU / ADDITIONAL CHECKS AT DEPARTURE		
9. VETERINÁRNÍ LÉKAŘ v místě odeslání (jméno a adresa) VETERINARIAN at the place of departure (name and address)		
10. Já, veterinární lékař, tímto prohlašuji, že jsem zkontroloval a schválil naložení výše uvedených zvířat. Podle mého vědomí byla v době naložení zvířata způsobilá k přepravě a dopravní prostředek i postupy při přepravě byly v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1/2005. I, veterinarian, hereby declare that I have checked and approved the loading of the animals mentioned above. According to my knowledge, at the time of departure, the animals were fit for transport and the means of transport and the transport practices were in accordance with the provisions of Council Regulation (EC) No 1/2005.		
11. PODPIS VETERINÁRNÍHO LÉKAŘE Signature of the VETERINARIAN		

^(a) Chovatel: viz definice v čl. 2 písm. k) nařízení Rady (ES) č. 1/2005
Keeper: see definition in Article 2(k) of the Council Regulation (EC) No 1/2005

^(b) Pokud se liší od oddílu 1
If different from Section 1

ODDÍL 3: MÍSTO URČENÍ / SECTION 3: PLACE OF DESTINATION

1. CHOVATEL v místě určení / ÚŘEDNÍ VETERINÁRNÍ LÉKAŘ - Jméno a adresa ^(a) KEEPER at the place of destination / OFFICIAL VETERINARIAN - name and address ^(a)			
2. Místo a členský stát určení / kontrolní stanoviště ^(b) Place and Member State of destination / Checking point ^(b)		3. Datum a čas kontroly Date and time of the check	
4. PROVEDENÉ KONTROLY CHECKS PERFORMED		5. VÝSLEDEK KONTROL OUTCOME OF THE CHECKS	
		5.1 SOULAD COMPLIANCE	5.2 VÝHRADY RESERVATIONS (S)
4.1	Převpravce Transporter Číslo povolení ^(b) Authorisation number ^(b)	☐	☐
4.2	Řidič Driver Číslo osvědčení o způsobilosti Number of the certificate of competence	☐	☐
4.3	Dopravní prostředek Means of transport Identifikace ^(c) Identification ^(c)	☐	☐
4.4	Vyhrazené prostory Space allowances Průměrná plocha / ks v m ² Average space / animal in m ²	☐	☐
4.5	Záznamy v knize jízd a limity doby jízdy Journey log records and journey time limits	☐	☐
4.6 Zvířata (uvedte počet pro každou kategorii) Animals (specify the number for each category)			
Celkový počet kontrol. zvířat Total checked	N Nezpůsobilá U Unfit	U Uhynulá D Dead	Z Způsobilá F Fit
6. Já, chovatel zvířat v místě určení / úřední veterinární lékař tímto prohlašuji, že jsem zkontroloval zásilku zvířat. Podle mého vědomí byla v době kontroly zaznamenána výše uvedená zjištění. Jsem si vědom toho, že příslušné orgány musí být co nejdříve informovány o případných výhradách a v každém případě tehdy, pokud byla objevena uhynulá zvířata. I, the keeper of the animals at the place of destination / official veterinarian, hereby declare that I have checked this consignment of animals. According to my knowledge, at the time of the check the abovementioned findings were recorded. I am aware that the competent authorities shall be informed as soon as possible of any reservation there may be and each time dead animals are discovered.			
7. Podpis chovatele v místě určení / úředního veterinárního lékaře (s úředním razítkem) Signature of the keeper at the place of destination / official veterinarian (with official stamp)			

^(a) Nehodící se škrtněte / Delete as appropriate

^(b) Pokud se liší od oddílu 1 / If different from section 1

^(c) Pokud se liší od oddílu 1 / If different from section 2

ODDÍL 4: PROHLÁŠENÍ PŘEPRAVCE / SECTION 4: DECLARATION BY TRANSPORTER

<p>VYPLNÍ ŘIDIČ BĚHEM CESTY A MUSÍ BÝT PŘEDLOŽENO PŘÍSLUŠNÝM ORGÁNŮM MÍSTA ODESLÁNÍ VE LHŮTĚ JEDNOHO MĚSÍCE ODE DNE PŘÍJEZDU NA MÍSTO URČENÍ. TO BE COMPLETED BY THE DRIVER DURING THE COURSE OF THE JOURNEY AND TO BE AVAILABLE TO THE COMPETENT AUTHORITIES OF THE PLACE OF DEPARTURE WITHIN ONE MONTH OF THE DATE OF ARRIVAL AT THE PLACE OF DESTINATION.</p>						
<p>Skutečný itinerář - místa odpočinku, překládky nebo výstupní místa Actual itinerary - Resting, transfer or exit points</p>						
Místo a adresa / Place and address	Příjezd / Arrival		Odjezd / Departure		Délka trvání zastávky Length of stop	Důvod / Reason
	Datum Date	Čas Time	Datum Date	Čas Time		
Důvod případných rozdílu mezi skutečným a plánovaným itinerářem / Ostatní poznámky Reason for any difference between actual and proposed itinerary / Other observation						Datum a čas příjezdu na místo určení Date and time of Arrival at the place of destination
Počet a příčina poranění nebo úhynu zvířat během cesty Number and reason of animal injuries and/or deaths during the journey						
Jméno a podpis ŘIDIČE (ŘIDIČŮ) DRIVER(S)'s name and signature			Jméno PŘEPRAVCE, číslo povolení TRANSPORTER's name, authorisation number			
<p>Jakožto přepravce tímto osvědčuji, že výše uvedené údaje jsou správné, a jsem si vědom toho, že každá událost během přepravy, při které dojde k úhynu zvířat, musí být ohlášena příslušným orgánům místa odeslání. As the transporter, I hereby certify that the entries above are correct and I am aware that any incident during the journey that leads to animals death shall be declared to the competent authorities of the place of departure.</p>						
Datum a místo / Date and place					Podpis přepravce / Transporter's signature	

ODDÍL 5: VZOR ZPRÁVY O MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH č.:
SECTION 5: SPECIMEN ANOMALY REPORT No

Příslušnému orgánu se zašle kopie zprávy o mimořádné události doložená kopií oddílu 1 knihy jízd.
 A copy of the anomaly report accompanied by a copy of section 1 of the journey log shall be transmitted to the competent authority.

1. Jméno, označení a adresa OHLAŠOVATELE / DECLARANT'S name, title and address	
2. Místo a členský stát, ve kterém byla mimořádná událost zjištěna Place and Member State where the anomaly was observed	3. Datum a čas, kdy byla mimořádná událost zjištěna Date and time when the anomaly was observed
4. DRUH MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI podle nařízení Rady (ES) č. 1/2005 TYPE OF ANOMALY (IES) pursuant to Council Regulation (EC) No 1/2005	
4.1 Způsobilost k přepravě ⁽¹⁾ Fitness for transport ⁽¹⁾ ☐	4.6 Vyhrazené prostory ⁽⁶⁾ Space allowances ⁽⁶⁾ ☐
4.2 Dopravní prostředek ⁽²⁾ Means of transport ⁽²⁾ ☐	4.7 Povolení přepravce ⁽⁷⁾ Transporter's authorisation ⁽⁷⁾ ☐
4.3 Postupy při přepravě ⁽³⁾ Transport practices ⁽³⁾ ☐	4.8 Osvědčení o způsobilosti řidiče ⁽⁸⁾ Driver certificate of competence ⁽⁸⁾ ☐
4.4 Limity doby jízdy ⁽⁴⁾ Journey time limits ⁽⁴⁾ ☐	4.9 Záznamy v knize jízd Journey log records ☐
4.5 Doplnková ustanovení pro dlouhotrvající cesty ⁽⁵⁾ Additional provisions for long journeys ⁽⁵⁾ ☐	4.10 Ostatní Other ☐
4.10 Poznámky / Remarks:	
5. Tímto prohlašuji, že jsem zkontroloval zásilku výše uvedených zvířat a vyjádřil výhrady uvedené v této zprávě o dodržování nařízení Rady (ES) č. 1/2005 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností. I hereby declare that I have checked the consignment of the abovementioned animals and have expressed the reservations detailed in this report concerning compliance with the provisions of Council Regulation (EC) No 1/2005 on the protection of animals during transport and related operations.	
6. Datum a místo ohlášení příslušnému orgánu Date and time of the declaration to competent authority	7. Podpis ohlašovatele Signature of the declarant

⁽¹⁾ Příloha I kapitola I a kapitola VI bod 1.9 / Annex , Chapter I and Chapter VI, paragraph 1.9

⁽²⁾ Příloha I kapitoly II a IV / Annex , Chapters II and IV

⁽³⁾ Příloha I kapitola III / Annex , Chapter III

⁽⁴⁾ Příloha I kapitola V / Annex , Chapter V

⁽⁵⁾ Příloha I kapitola VI / Annex , Chapter VI

⁽⁶⁾ Příloha I kapitola VII / Annex , Chapter VII

⁽⁷⁾ Článek 6 / Article 6

⁽⁸⁾ Článek 6 odstavce 5 / Article 6 (5)

Příloha 6: Průkaz koně

Neplatí jako důkaz vlastnictví koně / Does not serve as proof of ownership / Ne sert pas preuve de propriété

ČESKÁ REPUBLIKA
Czech Republic/République tchèque

PRŮKAZ KONĚ
IDENTIFICATION DOCUMENT FOR EQUIDAE
LE DOCUMENT D'IDENTIFICATION DES ÉQUIDÉS

UJELN
Identifikační číslo / Identification No. / No. d'identification
203 001 224205886

JMÉNO KONĚ / Name of horse / Nom du cheval
HIKORA

FEI-č. / FEI-No. / No.FEI
FEI-Jméno / FEI-Name / FEI-Nom

Českomoravská společnost chovatelů a.s.
Národní hřebčín Kladruby nad Labem, s.p.
Ústřední evidence koní ČR, Hřebčín Slatiňany
Tel.: +420469319876 e-mail: info@vek.cz

Číslo průkazu: *000060238*
No. of the certificate/No. de certificat

053041

Příloha 7: Veterinární osvědčení k přemístění zvířete

„Příloha č. 1 k vyhlášce č. 296/2003 Sb.

**VETERINÁRNÍ OSVĚDČENÍ K PŘEMÍSTĚNÍ ZVÍŘETE (I.-IV.)
POTVRZENÍ O ZDRAVOTNÍM STAVU ZVÍŘETE
A NÁKAZOVÉ SITUACI V CHOVU (I., II. a IV.)**

Číslo

I. POTVRZENÍ O ZDRAVOTNÍM STAVU ZVÍŘETE/ZVÍŘAT

Platí do

Chovatel

Adresa / sídlo

PSČ

IČ

Tel.

Adresa místa původu přemísťovaných zvířat

PSČ

Katastrální území

Kraj

Reg. číslo hospodářství CZ

Zvíře/zvířata

Druh

Počet

identifikační číslo zvířete	podíl (MF)	poznámka (např. březost, lůžba, stáří)

Současný zdravotní stav

Bez klinických příznaků ano - ne

Dg.:

Akutní - chronické, od do dnů

II. NÁKAZOVÁ SITUACE V MÍSTĚ PŮVODU

Je hlášen výskyt nákazy přenosné na výše uvedený druh ano - ne

Druh nákazy

nehodící se škrtněte

Účel vydání (přemístění)

do jiného hospodářství

volně žijícího zvířete k chovu

ryb k zarybňování

pokusného zvířete

na svod

do zoologické zahrady

na jatky

do shromažďovacího střediska

na nutnou porážku

místo pro nalepení kolku

jiný účel:

Místo určení

Jméno/název

Adresa

Registrační číslo CZ

Kontrola zdravotní nabáza	Dat. poslední vyř.	Výsledek
Očkování	Datum	Název očkovací látky
Očarování	Datum	

Použité přípravky nebo látky, které mohou nepříznivě ovlivnit živočišné produkty

Název

Datum poslední aplikace

Ochranná lhůta

V
Dne čas

Registrační číslo lékaře

.....
razítko a podpis soukromého veterinárního lékaře

SEZNAM ZVÍŘAT

Poř. číslo	identifikační číslo zvířete	pohlaví (M/F)	poznámka (např. březost, léčba, stáří)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Počet příloh

Registrační číslo lékaře

V..... Dne

čas

Razítko a podpis soukromého vet. lékaře

III. NÁKAZOVÁ SITUACE V KRAJI

V..... Dne

Razítko krajské veterinární správy /
Městské veterinární správy v Praze a
podpis úředního vet. lékaře

IV. PROHLÁŠENÍ CHOVATELE

není mi známo podání látek nebo přípravků, jejichž působením by mohly být ovlivněny živočišné produkty (např. s thyreostatickými, estrogenními, androgenními a gestagenními účinky)

Dne

Přeprava

Název nebo obchodní firma dopravce

Registrační č. dopravce CZ

Druh přepravy

Registrační číslo vozidla

Datum a hodina odjezdu

Dne čas

Podpis (chovatel)

Podpis (chovatel / dopravce)

Příloha 9: Tabulka 5 – Porovnání vozíků

							
	Top Master	Grand Comfort Gold	Provan E	Pegasus	HB 506	Compact	Nevada Allu
Výrobce	Böckmann Fahrzeugwerke GmbH, Industriegebiet Siehefeld, 49688 Lasttrup, Německo, www.boeckmann.com	Cheval Liberté, Route de St-Basleumont, Ligneuville, France, www.cheval-liberte.com	Vans Faútras, 24230 Montcairet, France, www.fautras.com	Humbaur GmbH, Mercedesring 1, 86368 Gersthofen, Německo, www.humbaur.com	Ifor Williams Trailers Ltd, Cynwyd, Cowen, Denbighshire, Anglie, www.ifwt.co.uk	Thiel Pferdeanhänger, Niederlassung Dortmund, Huckardestr. 108-110, Dortmund, Německo, www.thiel-anhaenger.com	WM Meyer, Robert-Bosch-Str. 4, D-97440 Weimeck, Německo, www.wimmeyer.de
Češková délka	4950 mm	4470 mm	4270 mm	4642 mm	4300 mm	4870 mm	4510 mm
Výška	2730 mm	2720 mm	2650 mm	2875 mm	2750 mm	2850 mm	2940 mm
Češková šířka	2300 mm	2140 mm	2220 mm	2270 mm	2100 mm	2230 mm	2135 mm
Vnější rozměry	3600 x 2300 x 1750 mm	3210 x 2300 x 1670 mm	3050 x 2250 x 1430 mm	3200 x 2270 x 1703 mm	3140 x 2260 x 1470 mm	3440 x 2360 x 1700 mm	3200 x 2480 x 1655 mm
Délka oje	1515 mm	1150 mm	1250 mm	1130 mm	1140 mm	1380 mm	2520 mm
Konstrukční váha	1070 / 1085 kg	840 / 860 kg	900-980 / 925 kg	800-930 kg	920-955 kg	890-900 kg	860-880 kg
Zařízení nápravy - převaž	550 kg	430 kg	440 kg	405 kg	485 kg	450 kg	435 kg
Zařízení nápravy - levá	535 kg	430 kg	485 kg	395 kg	470 kg	450 kg	445 kg
Češková váha	2400 kg	2000 kg	2000 kg	2400 kg	2600 kg	2400 kg	2500 kg
Váha nákladu	1330 kg	1160 kg	1080-1100 kg	1570 kg	1680 kg	1510 kg	1640 kg
Brzdový systém / Výrobce	Hydraulický / Knott	Mechanické / Knott	Mechanické / Knott	Mechanické / AL-KO	Mechanické / Knott	Mechanické / AL-KO	Mechanické / BPW
Typ tlumiče / Výrobce	Hydraulické / -	Hydraulické / Knott	Hydraulické / AL-KO	Hydraulické / AL-KO	Tluměče za příplatek	Hydraulické / AL-KO	Hydraulické / AL-KO
Rozměry pneu	195/65 R15 93N	165 R13 C 92N	185/70 R15 90N	195/65 R15 93N	165 R13 C 96/94 A	195/65 R15 91H	195/70 R14 96N
Zařízení je vhodné pro pneu	650 kg	630 kg	600 kg	650 kg	670-710 kg	615 kg	710 kg
Průměr prsní přívěky	64,6 mm	38 mm	Patentovaná prsní přívěka	37,3	52 mm	42 mm	59 mm
Max zatížení prsní přívěky (N)	9000	13000	9800	7000	6500	8000	8600
Hlučnost ve vozíku (dB)	104,2	107,3	101,3	105,2	103,3	106,1	108,5
Výkyv vozíku při nerovnosti (stupně)	11,9	12,6	12,9	17,7	10,5	17,3	19,8
Test brzdění (50 km/hod)	12,6	10,6	10	10,3	10,6	10,5	10,9
Test brzdění (80 km/hod)	36,5	27,4	26,2	26,6	27,1	26,6	27,6
Cena	325 000 Kč	150 000 Kč	185 000 Kč	213 000 Kč	180 000 Kč	138 000 Kč	208 000 Kč

Tab. 5 Porovnání vozíků